ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ“
гр. Ген. Тошево, п.к.9500, област Добрич, ул. „Г. С. Раковски“ 16
http://www.smirnenski-gt.org, **e-mail:** info-800073@edu.mon.bg, **тел: +359888011970**

УТВЪРЖДАВАМ: .....
Петя Панева
Директор на ОУ „Христо Смирненски“

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ“
ГРАД ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО
ЗА ПЕРИОДА 2023 – 2028 ГОДИНА

Стратегията за развитие на ОУ „Христо Смирненски“ за периода 2023 - 2028г. е разработена съгласно чл. 263, ал.1, т.1, ал.4 и чл.269, ал.1 от ЗПУО. Актуализирана е на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 12/11.09.2026 г.), с участието на представител на Обществения съвет и е утвърдена със Заповед № РД 03-1/15.09.2026 г. на директора на училището.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ
   1. НОРМАТИВНА И СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА
   2. ИСТОРИЯ И СТАТУТ
   3. ОБХВАТ НА СТРАТЕГИЯТА
II. АНАЛИЗ НА ВЪНШНАТА СРЕДА (PEST АНАЛИЗ)
III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОУ „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ“
IV. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА УЧИЛИЩЕТО (SWOT-АНАЛИЗ)
V. МИСИЯ
VI. ВИЗИЯ
VII. СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА И ЦЕЛЕВО НАСОЧВАНЕ
VIII. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ В ПРИОРИТЕТНИТЕ ОБЛАСТИ
IX. ЕТАПИ В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА
X. АДМИНИСТРИРАНЕ
XI. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ОУ „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ“
XII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ 2023Г. ДО 2028 Г.
XIII. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА ОТ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАНИРАНИТЕ ДЕЙНОСТИ ОТ ПРЕДХОДНИТЕ ГОДИНИ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ И ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата Стратегия определя развитието на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево през следващите 5 години чрез оптимизиране и обновяване на технологиите, методите, средствата и организацията на дейностите в съответствие с приоритетите за развитие на образованието в Република България и принципите на общото Европейско образователно пространство.

Стратегията за развитие на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево обхваща петгодишен период от 2023 до 2028 учебни години, като се актуализира при необходимост. Към Стратегията за развитие на училището ежегодно се прилага План за действие и финансиране, а резултатите от изпълнението се отчитат в края на всяка учебна година.

Стратегията за развитие на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево е одобрена от Обществения съвет на училището (чл. 269, ал. 1, т. 1 от ЗПУО).

Самата Стратегия е резултат от осъзната в училищната общност необходимост от адаптация на съвременния човек към динамичните промени в света и нуждата от придобиване на нови знания и практически приложими умения, отговарящи на темпа на развитие на модерното общество. Целта е ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево да продължи своето изграждане и утвърждаване в образователното пространство като модерно училище с актуална за потребителите инфраструктура и изпреварващ времето си модел на обучение.

С реализирането си, Стратегията ще осигури възможности за прилагане на съвременни форми на обучение, включително и валидиране на компетентности, осъществяване на дейности за обхващане и задържане в образователната система на ученици в задължителна училищна възраст, повишаване на квалификацията на учителите за работа с ученици билингви, както и ученици от различни националности и малцинствени групи.

Стратегията ще отговори на очакванията на всички участници в образователния процес:

- ***учениците*** – създаване на оптимални условия за обучение, възпитание и развитие на всеки ученик съобразно индивидуалните му способности и потребности чрез изграждане на образователно пространство, в което всеки ученик да намери себе си, да почувства и съпреживее ситуация на успех в процеса на своето обучение;

- ***родителите*** – удовлетворяване на очакванията за съвременна организация на образователния процес и постигане на по-високо качество и резултати от училищното образование;

- ***обществото и пазара на труда*** – изграждане у учениците на социално-значими жизнени ценности, професионално-личностни компетенции, които да отговарят на потребностите на обществото;

- ***педагогическите специалисти*** – формиране у учениците на нагласа за непрекъснато образование, саморазвитие и самореализация.

1. НОРМАТИВНА И СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА

Стратегията за развитие на училището се основава на приоритетите, целите и стандартите, заложени в следните документи:

- ***Европейска правна рамка***

  - Препоръка 2001/166/ЕО за европейско сътрудничество по отношение на оценяване качеството на училищното образование
  - Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот

- ***Национална правна рамка***

  - Закони:
    - Закон за предучилищното и училищното образование
    - Закона за закрила на детето
    - Закон за защита на личните данни
    - Закона за защита от дискриминация
    - Закон за здравословни и безопасни условия на труд
    - Закон за семейните помощи за деца
  - Подзаконови нормативни актове и стандарти
    - Държавни образователни стандарти
    - Колективен трудов договор в системата на предучилищното и училищното образование

- **Национални програми и стратегически документи**

  - Национална програма за развитие „България 2030“
  - Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)
  - Стратегия за възпитателната работа в образователните институции (2019 – 2030 г.)
  - Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030)
  - Национална стратегия за детето (2018 – 2030 г.)
  - Секторна стратегия за безопасност на движението по пътищата (2021 – 2030)
  - Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца 2023 – 2026, приета с Решение № 51 от 23.01.2023 г на Министерския съвет от 26.01.2023 г.
  - Национална програма за закрила на детето (2019 г.)
  - Национална квалификационна рамка на Република България
  - Национални програми за развитие на образованието

- Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България

➢ ***Механизми и политики в образованието***

- Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст
- Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и др.

➢ ***Областни и общински стратегии***

- Областната стратегия за развитие на област Добрич
- Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците
- Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците и др.

2. ИСТОРИЯ И СТАТУТ

ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево е създадено през 1940 година и повече от осем десетилетия е важен образователен и културен център в общността. Училището има утвърдени традиции в основното образование и значим принос към развитието на поколения ученици от Общината.

В училището се обучават ученици от I клас до VII клас, разпределени в осем паралелки от начален и прогимназиален етап.

Обучението се осъществява от висококвалифицирани педагогически специалисти.

Училището е общинско, неспециализирано, основно и има статут на средищно училище, което определя неговата ключова социална функция за осигуряване на достъп до образование на ученици от различни населени места от Община Генерал Тошево.

ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево е и иновативно училище, което прилага съвременни методи на преподаване, интегрира дигитални технологии в обучението и развива интердисциплинарни подходи за повишаване на качеството на образователния процес.

Училището притежава утвърдена символика – химн, знаме, лого, слоган и училищни униформи, които създават чувство за принадлежност, общност и приемственост между поколенията ученици.

Седалището на училището е гр. Генерал Тошево.

Официалният адрес е гр. Генерал Тошево, ул. „Георги Раковски“ № 16.

Официалният сайт е **http://www.smirnenski-gt.org.**

Училището създава благоприятна, подкрепяща и мотивираща среда за развитие на личността, потребностите, способностите и интересите на учениците. Възпитателната и образователната работа е съобразена с възрастовите особености на учениците и включва общообразователна и разширена подготовка.

За постигане на целите си училището работи в партньорство с местната власт, институции, неправителствени организации, сдружения и др., като реализира съвместни дейности, инициативи, програми.

3. ОБХВАТ НА СТРАТЕГИЯТА

- Ученици
- Педагогически специалисти от училището
- Директор
- Заместник директор учебна дейност
- Педагогически съветник
- Административни служители
- Непедагогически персонал
- Родителите – чрез Обществен съвет и Училищно настоятелство
- Социални партньори

II. АНАЛИЗ НА ВЪНШНАТА СРЕДА (PEST АНАЛИЗ)

Училището функционира в динамична и променяща се външна среда, която оказва пряко влияние върху качеството на образованието, мотивацията на учениците, професионалното развитие на педагогическите специалисти и ресурсната обезпеченост на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево.

PEST анализът идентифицира основните политически, икономически, социални и технологични фактори, които създават както предизвикателства, така и възможности за развитие. Разбирането на тези фактори е ключово за формулирането на реалистични приоритети и ефективни стратегически цели за периода 2023 – 2028 година.

Фактори	Тенденции	Последствия
Политически	• Засилена държавна подкрепа за образованието • Промени в образователната рамка • Акцент върху STEM и иновации • Нови учебни планове и програми • Повишена автономия на училищата	• Подобряване качеството на образованието • Адаптиране към нови политики и изисквания • Модернизиране на учебния процес • Актуализиране на методи и съдържание • По-голяма отговорност при управленски решения
Икономически	• Нестабилна икономика • Безработица • Икономически неравенства	• Несигурност за семействата; ученици в риск • Намалена мотивация; социални затруднения

	• Намаляване броя на учениците • Ограничени бюджети	• Необходимост от допълнителна подкрепа • Оптимизация на ресурси и паралелки • Търсене на допълнително финансиране чрез проекти
Социални	• Демографски промени и миграция • Недостатъчна мотивация за учене • Социално напрежение и агресия • Влошено здраве на децата • Снижаване авторитета на учителя • Кризата в учителската професия	• Намаляване броя на учениците, променлива структура на паралелките • Нужда от допълнителна подкрепа и мотивационни дейности • Повече работа по превенция и подкрепящи мерки • Повече дейности за здравословен начин на живот • Необходимост от повишаване на професионалния статус • Трудности при привличане и задържане на специалисти
Технологични	• Бързо развитие на интернет технологиите • Навлизане на електронни образователни платформи и ресурси • Подобряване на дигиталната инфраструктура • Използване на съвременни технологии в обучението • Разширяване на дистанционните форми на обучение	• Необходимост от дигитални компетентности • Използване на дигитални уроци и електронно съдържание • Възможности за интерактивно обучение • Развитие на STEM среда и иновативни практики • Гъвкавост в организацията на учебния процес
Законова	• Стриктна нормативна рамка в системата на училищното образование • Промени в ЗПУО и подзаконови актове • Изискване за прозрачност и отчетност • Нормативни изисквания за квалификация и кариерно развитие	• Спазване на стандарти, правила и процедури • Актуализиране на вътрешни документи и политика • Повишена административна натовареност • Планиране на обучения • Осигуряване на подкрепяща среда и ресурсни специалисти • Поддържане на безопасна среда и превантивни мерки

	• Развитие на приобщаващото образование • Изисквания за здраве, безопасност и защита на учениците	

Изводи:

Външната среда оказва съществено влияние върху развитието на училището. Политическите и технологичните фактори създават благоприятни условия за модернизация, въвеждане на иновации и развитие на STEM обучение. Икономическите и социалните тенденции поставят предизвикателства, свързани с демографски промени, социални неравенства, мотивацията на учениците и ресурсната обезпеченост. Законовата рамка определя ясни изисквания и стандарти, които гарантират качеството на образованието, но водят и до повишена административна натовареност.

В обобщение, външната среда е динамична и променлива, което изисква от училището адаптивност, стратегическо планиране и ефективно управление на ресурсите, за да се използват възможностите и минимизират рисковете.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОУ „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ“, ГР. ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

Основни предизвикателства пред образователната система и ефективни начини за справяне с тези предизвикателства на ОУ „Христо Смирненски“ гр. Генерал Тошево

В ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево се реализират дейности, насочени към изграждане на позитивна училищна култура, екологична чувствителност и подкрепяща образователна среда за личностно развитие на учениците. Училището работи целенасочено за преодоляване на предизвикателствата, свързани с мотивацията, самосъзнанието и социалната ангажираност на младите хора.

Автономността на училището позволява разработването на училищни учебни планове, програми за разширена и допълнителна подготовка, както и адаптиране на обучението към специфичните потребности на учениците. Това осигурява гъвкавост и възможност за своевременно реагиране на промените в образователната среда.

Качественото образование е пряко свързано с непрекъснатото професионално развитие на педагогическите специалисти. В училището се реализират вътрешноинституционални форми на квалификация, междуинституционална квалификация, участие в областни и национални обучения, семинари, дискусии, проекти и обмен на добри практики. Това подпомага усъвършенстването на методическите умения и повишава ефективността на преподаването.

Назначаването на нови педагогически специалисти се подкрепя чрез система за наставничество. На всеки новоназначен учител се определя наставник, който оказва методическа, организационна и професионална подкрепа.

Наставничество се разглежда като важен елемент от адаптацията и успешното включване на младите специалисти в училищната общност.

В училището функционира Ученически съвет като форма на ученическо самоуправление. Чрез него учениците участват активно в училищния живот, изразяват своето мнение по въпроси, свързани с училищната общност, и защитават интересите на своите съученици. Ученическият съвет е важен инструмент за формиране на граждански компетентности, отговорност и ангажираност.

Участието в Ученическия съвет дава възможност на учениците да се включват в организирането на инициативи, събития и дейности, свързани с училищната среда. Чрез него се насърчава диалогът между ученици, учители и ръководство, както и изграждането на умения за работа в екип, лидерство и вземане на решения.

Училището осигурява подкрепа за дейността на Ученическия съвет, като създава условия за провеждане на срещи, участие в училищни политики и включване в процеси, свързани с подобряване на училищната среда.

Демографска характеристика

ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево се намира в централната градска част, което осигурява удобен достъп за учениците от града и близките населени места. Благоприятната локация, постигането на много добри резултати на състезания и конкурси, и сравнително добрите резултати от НВО, правят училището едно от предпочитаните образователни институции в града и Общината.

Училището привлича ученици с различен социален и културен профил, което допринася за разнообразна и динамична училищна среда.

По отношение членството в Европейския съюз

Нарастват изискванията към институциите и нашето училище да предприемат необходимите политики и мерки за повишаване качеството на образованието съгласно европейските политики в областта на образованието и младежта. Нараства необходимостта от гражданско участие и гражданско, интеркултурно, здравно и екологично образование, в които да се изучават интегрирано учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, както и такива, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие. Повишават се възможностите за участие в европейски проекти и програми (алтернативни източници на финансиране). Разкриват се възможности за финансиране по Структурните фондове и необходимост от перманентно обучение на екипи за работа по проекти и програми.

По отношение на системата на училищното образование

Управлението на системата се насочва към потребностите на ученика и неговата мотивация за учене и приемане на мерки за повишаване качеството на образованието. Образованието е ориентирано към интереса и мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.

Приоритет в училищната политика е усвояването на българския книжовен език. Иновативността и ефективността на педагогическите практики и организацията на образователния процес се превръщат във важен фактор за високо качество на резултатите от обучението по всички учебни предмети. Прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на училищното образование са ръководните начала за ефективното управление на образователната институция.

По отношение на ученика

В училището се обучават ученици от I до VII клас включително, живеещи в град Генерал Тошево и околните населени места.

Преместването на учениците се дължи основно поради промяна на местоживеенето, което е характерно за Община Генерал Тошево.

Училището осигурява подкрепяща среда, която подпомага адаптацията и успешното включване на новопостъпилите ученици.

Средният годишен успех на учениците за периода 2018 – 2023 година показва стабилност и тенденция към повишаване на резултатите:

- ✓ 2018/2019 година - добър 4,23
- ✓ 2019/2020 година - много добър 4,57
- ✓ 2020/2021 година - добър 4,45
- ✓ 2021/2022 година - добър 4,48
- ✓ 2022/2023 година - много добър 4,65

Данните показват устойчиво развитие и положителна динамика в постиженията на учениците.

Училището предоставя разнообразни възможности за участие в групи за занимания по интереси, които подпомагат развитието на таланти, умения и личностни качества. Учениците могат да избират между различни направления – изкуства, спорт, наука, технологии, гражданско образование и други, което допринася за тяхната мотивация и активност.

По отношение на педагогически специалисти и непедагогически персонал

Анализът на педагогическия и непедагогическия персонал е изготвен на база данните от последната напълно завършена учебна година 2022/2023, която представлява изходна точка за стратегическия период 2023-2028 година.

В ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево работят общо 43 служители, от които 28 педагогически специалисти, включително директор, заместник директор учебна дейност и

училищен психолог, и 15 непедагогически специалисти, осигуряващи административна, техническа и обслужваща дейност.

Педагогическите специалисти са с висше образование, като някой от тях притежават ОКС „Бакалавър“, други – „Магистър“. 57 % от педагогическите специалисти са носители на ПКС. Значителна част от екипа участва в квалификационни курсове, семинари и обучения, което допринася за повишаване на професионалната компетентност и качеството на преподаване.

В структурата на педагогическия персонал преобладават старши учители, като общият им брой е 20.

През последните години се наблюдава положителна тенденция към увеличаване на броя на младите учители, което допринася за обновяване на екипа и въвеждане на съвременни педагогически практики.

В училището функционират синдикални организации към КТ „Подкрепа“ и КНСБ, които участват активно в процесите, свързани с трудовите отношения, разработването на вътрешни правила и процедури за организация на работата. Синдикалните структури подпомагат поддържането на конструктивен социален диалог и осигуряват защита правата и интересите на служителите.

Материална база

ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево разполага добре развита и модернизирана материална база, която осигурява благоприятни условия за обучение, възпитание и развитие на учениците. Сградата е на три етажа и включва просторни класни стаи, оборудвани в съответствие с изискванията на съвременна образователна среда.

В училището функционират специализирани кабинети по биология и химия, технологии и предприемачество, английски език, както и два компютърни кабинета, които подпомагат развитието на дигиталните компетентности на учениците. На разположение е и модерен STEM център, който предоставя възможността за проектно-базирано обучение, експериментална работа и интегриране на природни науки, технологии, инженерство и математика.

Осигурени са условия за приобщаващо образование чрез специализиран кабинет, оборудван за работа с ученици със специални образователни потребности. В училището функционират още медицински кабинет, училищен стол и библиотека, които допринасят за цялостната грижа за учениците и тяхното развитие.

Дворът на училището е облагороден и предлага разнообразни възможности за активен отдих и обучение на открито. Изградени са образователна зона, фитнес уреди на открито, ребус „Професии“, „дама“ върху ударопоглъщаща настилка и шах на открито, които стимулират двигателната активност, логическото мислене и игровото учене.

Материалната база на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево е динамично развиваща се и поддържана, което създава условия за качествен образователен процес, безопасност и комфорт на всички ученици в училищната общност.

Мерки за повишаване качеството на образованието

Нарастват изискванията към институциите и ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево предприема необходимите политики и мерки за повишаване качеството на образованието и осигуряване на условия за развитие на уменията, талантите и способностите в областта на науките, технологиите и изкуствата, за насърчаване към здравословен начин на живот, физическа активност и занимания със спорт.

- **Мерки насочени конкретно към учениците:**

В ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево се прилагат мерки, насочени към развитие на ключови компетентности и личностните качества на учениците. Акцентът е върху формирането на умения за учене, комуникация, културна осъзнатост, самооценка, социални умения и творческо изразяване. Училището работи за насърчаване на инициативността, предприемаческото мислене и уменията за работа в екип.

Осигурява се допълнителна подкрепа за ученици с обучителни затруднения, поведенчески предизвикателства, риск от отпадане и ученици със специални образователни потребности. Целта е повишаване на устойчивостта в обучението и подобряването на резултатите от НВО в IV клас и VII клас.

Училището предоставя разнообразни възможности за участие в групи по занимания по интереси, съобразени с желанията на учениците и насочени към развитие на техните таланти, физическа активност и спортни умения. Особено внимание се отделя на STEM компетентностите чрез включване в проекти, практически дейности и работа в модерната училищна STEM среда.

- **Мерки ориентирани към педагогическите специалисти:**

За повишаване качеството на образователния процес училището прилага мерки, насочени към професионалното развитие и методическата подкрепа на педагогическите специалисти. Основен акцент е поставен върху ефективното планиране на учебния процес, дефиниране на ясни образователни цели и прилагане на методи, които стимулират самостоятелната и творческата работа на учениците.

Педагогическите специалисти използват мултимедийни презентации, електронни ресурси и дигитални инструменти, които подпомагат визуализацията, интерактивността и ангажираността в учебния час. Осигурява се своевременно заместване на отсъстващи учители, което гарантира непрекъснатост на учебния процес.

Училището насърчава процеса на непрекъснато повишаване на квалификацията чрез участия в обучения, семинари, вътрешноинституционални форми, професионални общности и обмен на добри практики. Тези дейности подпомагат усъвършенстването на педагогическите умения, прилагането на съвременни методи на преподаване и повишаването на качеството на образованието.

IV. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА УЧИЛИЩЕТО (SWOT-АНАЛИЗ)

Целта на SWOT-анализа е да се определи състоянието на училището като система

СИЛНИ СТРАНИ НА:	ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА:
I. ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС ***1. Ученици*** • Стабилни резултати на НВО • Функциониращ Ученически съвет • Участие в извънкласни дейности • Участие в конкурси, състезания, инициативи • Достъп до разнообразни ИУЧ и ФУЧ • Ефективна превенция на рискови прояви • Възможност за изява на талантливи ученици • Създадени условия за целодневна организация на учебния ден • Приобщаване на учениците като партньори в образователния процес и при разработване и реализиране на проекти • Намаляване броя на отсъствията по неуважителни причини • 100% реализация на учениците след основно образование • Добра успеваемост на учениците на външно оценяване, на общински, областни и национални състезания и конкурси	• Разширяване на участието в национални и международни състезания, стъпило върху добрите резултати и добрата успеваемост • Развитие на ученическото самоуправление благодарение на функциониращия Ученически съвет • Увеличаване на извънкласните дейности и клубове, опирайки се на вече активното участие на учениците • Утвърждаване на училищния имидж чрез повече участия в общински, областни и национални формати • Промени в учебния план според индивидуалните потребности и интереси на учениците • Участие на талантливи ученици във форуми и фестивали • Промяна в разпределението на часовете от целодневната организация на учебния ден • Приобщаване на ангажираността на учениците чрез съвместно планиране на училищните дейности и проекти • Постигане на устойчив контрол върху отсъствията и развитие на превантивни механизми • Развитие на партньорства с училища за по-добра приемственост • Повишаване на резултатите чрез целенасочена подготовка, участие в олимпиади и състезателни формати

2.Педагогически специалисти • Качествена обезпеченост в висококвалифицирани учители • 57% от учителите са с придобита ПКС • Участие в различни форми на квалификация • Добра подготовка за работа с ученици с различни потребности • Повишаване мотивацията на учениците чрез педагогически подходи • Превенция и отстраняване на агресивни и противообществени прояви • Прилагане на активни методики, ориентирани към личностното развитие • Добра подготовка на учениците за продължаване на образованието • Добра професионална ориентация • Обмяна на добри практики • Прилагане на квалификационни форми за придобиване на ключови компетентности • Умения за интегриране на ученици	• Участие в национални и международни програми за професионално развитие, опирайки се на високата квалификация и големия дел на учителите с ПКС • Разширяване на квалификационните форми, благодарение на вече активното участие в обучения и вътрешна мотивация за развитие • Развитие на иновативни педагогически практики, базирани на прилаганите активни методики и ориентация към личностно развитие • Споделяне на добри практики в професионални общности, опирайки се на вече съществуващия обмен между учители • Използване на портфолиото като инструмент за професионално развитие и оценка; • Участие в инициативи за превенция на агресията и рисковото поведение, подкрепено от вече работещите механизми • Партньорства с други училища и обучителни организации • Развитие на приобщаващи политики и подкрепяща училищна среда
II.УПРАВЛЕНИЕ НА РЕСУРСИТЕ ***1. Материални ресурси*** • Налице е привлекателна учебна среда и много добре оборудвани и обзаведени кабинети и зали – компютърни кабинети, кабинет по технологии и предприемачество, кабинет по БДП; кабинет по приобщаващо образование, зали за	• Разработване на нови учебни модули, клубове и проекти; провеждане на практически обучения и демонстрации; участие в STEM центъра и в иновативни програми • Разширяване на дигиталното обучение, внедряване на нови

занимания по интереси, зала за творчество и танци, STEM център • Наличие на съвременна техника в кабинетите – мултимедийни проектори, интерактивни дъски, интерактивни дисплеи, преносими компютри, техника за размножаване и за ламиниране, 3D принтер • Физкултурен салон • Училищна библиотека и създаден кът за четене и отдих • Ученически стол • Медицински кабинет • Достъп до интернет – изградена wi-fi мрежа • Видеонаблюдение в кабинети, коридорни пространства, фоайета и в училищния двор • Изградена система за контролиран достъп до училищната сграда • Зелена класна стая на открито • Природообразователна зона „Зелени хоризонти“ • Зона за отдих, учене и четене • Открита площадка по БДП • Зона с фитнес съоръжения • Зона с маси за игра на шах и шах и дама върху ударопоглъщаща настилка • Многофункционално баскетболно и волейболно игрище • Тенис на корт • Био ферма „Зеленчуци“.	платформи и софтуер; повишаване дигиталните компетентности • Организиране на практически работилници и проекти по технологии • Провеждане на спортни събития, турнири, общински и областни инициативи; привличане на външни спортни клубове и партньори по проекти • Насърчаване на четенето сред учениците, организиране на събития с автори; участие в национални състезания за грамотност • Възможност за инициативи, свързани със здравословен начин на живот и здравословно хранене • Провеждане на здравни кампании, обучения и партньорства с институции в сферата на здравеопазването • Развитие на електронното обучение, дигитални ресурси, онлайн проекти и виртуални събития • Участие в програми за сигурност; повишаване на доверието на родители и партньори; обучения по БДП • Провеждане на уроци на открито, екологични проекти, иновативни педагогически практики • Участие в проекти свързани с екология и устойчиво развитие • Развиване на логическото мислене чрез турнири по шах, логически и стратегически занимания • Придобиване на компетентности в областта на био земеделието
1. ***Финансови ресурси*** • Училището управлява ефективно делегирания бюджет • Налице е обективност и публичност при финансовото планиране	• Възможност за участие в допълнителни програми и проекти, които изискват доказана финансова дисциплина;

• Осигурява се редовно и коректно изплащане на възнаграждения, ДМС и СБКО • Предоставят се средства за представително работно облекло • Финансовата стабилност позволява поддръжка и модернизация на материалната база	привличане на партньори по проекти • Повишаване на доверието на родители, общност и партньори; възможност за по-широка подкрепа при кандидатстване по проекти • Подобряване условията на труд • Възможност за надграждане на инфраструктурата
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА	
• Осигурен е равен достъп до образование за всички ученици • Поддържане на високи стандарти на обучение и устойчиви традиции • Налице е добра координация между ръководство, учители, помощен персонал и медиатори • Популяризиране на добри практики и успешни дейности • Училището функционира като стабилна образователна институция с ясни вътрешни правила • Ритуализация на училищния живот • Популяризиране дейността на училището чрез поддържане на актуален сайт и местните печатни и електронни медии • Добра координация и обмен на информация между класни ръководители, педагогически съветник, помощник на учителя, образователните медиатори, социалният работник, родители и ръководството на училището, при работа с учениците с проблемно поведение и в риск от отпадане • Осигурени здравословни и безопасни условия за опазване на живота и здравето на участниците в образователния процес.	• Възможност за включване на учениците в разнообразни клубове и дейности • Разширяване на подкрепата за учениците от уязвими групи чрез външни партньори и специалисти • Привличане на нови ученици, благодарение на утвърдения образ на достъпно и подкрепящо училище • Възможност за включване в инициативи за качество на образованието и иновативни практики • Повишаване на конкурентноспособността на училището в общността • Възможност за съвместни проекти с външни институции, изискващи екипна работа • Утвърждаване на училището като надежден партньор в регионални и национални инициативи • Възможност за изграждане на разпознаваем училищен облик и идентичност • Привличане на общността, бивши възпитаници и дарители чрез традиционни събития • Повишаване на доверието на родителите и общността чрез прозрачност и видимост.

IV. ПАРТНЬОРСТВА И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ • Регионално управление на образованието – Добрич • Община Генерал Тошево • Местна комисия за борба срещу обществени прояви на малолетни и непълнолетни • РУ – Генерал Тошево • Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ • Дирекция „Социално подпомагане“ • Отзел „Закрила на детето“ • Център за подкрепа за личностно развитие – Генерал Тошево • Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Добрич • Народно читалище „Светлина – 1941“ • Детски градини и училища от Община Генерал Тошево • Университети • Неправителствени организации • Местни и регионални медии • Културни и спортни клубове	• Разширяване на съвместните дейности с РУО – Добрич за повишаване качеството на образованието • Участие в общински програми и инициативи за развитие на училищната среда • Подобряване на превенцията чрез тясното сътрудничество с МКБППМН и полицията • Развитие на дейности по защита при бедствия на пребиваващите в ОУ „Христо Смирненски“ чрез партньорство с пожарната служба • Повишаване на социалната подкрепа за учениците чрез по-активна работа с Дирекция социално подпомагане и Отдел „Закрила на детето“ • Разширяване на проектната дейност с ЦПЛР • Подобряване на приобщаващото образование чрез съвместна работа с РЦПППО – Добрич • Развитие на културни инициативи и събития чрез партньорство с читалището • Създаване на образователни мостове с детски градини и училища от общината • Провеждане на здравнообразователни кампании и инициативи със здравни специалисти • Участие в проекти на неправителствени организации за развитие на ключови компетентности • Популяризиране на училищните успехи чрез местни и регионални медии • Развитие на спортни, културни и доброволчески инициативи чрез партньорства с клубове и организации

СЛАБИ СТРАНИ	ЗАПЛАХИ
1. Образователен процес – ученици • Намален брой ученици като вътрешен ефект от демографската ситуация • Голям брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини • Ниска мотивация за участие в учебния процес при част от учениците **2. Образователен процес – учители** • Недостатъчни умения за използване на съвременни електронни учебни ресурси • Неактивни учители в отделни направления • Трудности при поддържане на висока мотивация за справяне с предизвикателствата в обучението **3. Управление на ресурсите** • Некачествено извършени ремонти на училищната сграда • Ограничени възможности на обновяване на материалната база в някои помещения	**1. Демографска и социално-икономическа среда** • Демографски срив в региона, обезлюдяване, ръст на миграцията, ниска степен на раждаемост • Намаляване на броя на учениците като резултат от демографските процеси • Безработица и икономическа нестабилност, водещи до ниска мотивация за образование **2. Образователна среда** • Отрицателно влияние на обкръжаващата среда върху образователния процес • Небалансиран прием в училищата от града, водещ до „разсейване“ на учениците • Липса на ясна политика на местно ниво по отношение на приема в първи клас • Ниска заинтересованост на част от родителите към случващото се в училище • Негативно отношение към училището и липса на мотиви за учене – по-ниски резултати от учебната дейност.

Изводи:

SWOT анализът очертава ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево като стабилна, развиваща се и модерна институция, която разполага със значителни силни страни – качествен образователен процес, добре управлявани ресурси, богата материална база, устойчиви партньорства и позитивна институционална култура. Тези силни страни създават реални възможности за разширяване на образователните дейности, внедряване на иновации, привличане на външни партньори и участие в национални и международни програми и проекти.

В същото време идентифицираните слабости и външни заплахи подчертават необходимостта от целенасочено планиране, оптимизация на процесите и стратегическо управление на риска. Те не ограничават развитието, а по скоро насочват вниманието към области, в които е нужно надграждане, за да се гарантира устойчивост и конкурентоспособност.

Като цяло анализът показва, че училището има силен потенциал за развитие, подкрепен от стабилна вътрешна среда и значими външни възможности. При правилно използване на ресурсите и активна работа по преодоляване на слабостите, училището може да продължи да се утвърждава като моделна, привлекателна и иновативна образователна среда.

V. МИСИЯ

Основното предназначение на училището е да обучава, възпитава и социализира учениците; да осигурява условия за интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и за подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Мисията на ОУ „Христо Смирненски“ е да осигури качествено, достъпно и съвременно образование, което подпомага цялостното личностно, интелектуално, социално и емоционално развитие на всеки ученик. Училището създава сигурна, подкрепяща и позитивна образователна среда, основана на уважение, толерантност, демократични ценности и активно гражданско участие.

Чрез прилагане на иновативни педагогически подходи, интегриране на информационни и комуникационни технологии, и създаване на дигитализирана образователна среда, училището развива ключови компетентности, умения за учене през целия живот и способности за практическо приложение на знанията.

Училището работи за изграждане на социални умения, култура на поведение и устойчиви нагласи за здравословен и активен начин на живот, като същевременно съхранява и утвърждава българските традиции, национална идентичност и патриотични ценности.

Особено внимание се отделя на подкрепата, приобщаването и развитието на ученици със специални образователни потребности, хронични заболявания, от уязвими групи и в риск, чрез индивидуален подход, екипна работа и ефективно педагогическо взаимодействие.

Училището изгражда стабилни партньорства с родители, институции и общността, участва активно в национални програми и проекти, и развива училищна култура, която насърчава сътрудничество, взаимно уважение и позитивен организационен климат.

Чрез всичко това ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево, подготвя ученици за успешно реализиране в съвременното общество, за отговорно участие в демократичния живот и за пълноценно личностно и професионално развитие.

VI. ВИЗИЯ

ОУ „Христо Смирненски“ ще продължи да се утвърждава и развива като училище, предоставящо качествено образование, в което се прилагат иновативни педагогически техники, което ангажира, мотивира и подкрепя учениците за тяхното интелектуално, емоционално, социално, духовно нравствено и физическо развитие в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите им. Училището и в бъдеще ще акцентира върху високото качество

на овладяване на знания и развитие на уменията и компетентностите. Ще продължим да осъществяваме целодневна организация на учебния ден, като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката за развитие на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси. Педагогическите специалисти ще продължат да работят за изграждане на образователна и възпитателна среда, която насърчава и подкрепя всяка отделна личност да получи образование, съответстващо на потребностите на съвременния живот, училище, в което постоянно се усъвършенстват професионалните умения на учителите.

От 2019 г. ОУ „Христо Смирненски“ гр. Генерал Тошево се развива като иновативно училище в два етапа на образование – начален и прогимназиален етап на основното образование. Постигането на качествен образователен процес се реализира с помощта на висококвалифицирани педагогически специалисти, които имат съвременно мислене и могат успешно да приложат стандартите на новия ЗПУО. С автономията, която ни позволява новия ЗПУО, ние ще разработим съвременни програми за избираеми форми и извънкласни дейност за придобиване на компетентности в съответствие с потребностите и интересите на учениците. Прилагане на различните форми на обучение, заложени в новия ЗПУО – самостоятелна, индивидуална, дистанционна и комбинирана, с цел да отговорим на потребностите и да дадем достъп до образование, както и за да предотвратим преждевременното отпадане и ранно напускане на училище; създаваме условия за обезпечаване на учебния процес и при обучение от разстояние в електронна среда. Ще продължим да изграждаме и модернизираме учебната и спортната база за постигане на заложените в нашата мисия приоритети.

С цел да отговорим на изискванията за създаване на приобщаващо и подкрепящо образование, ще осигурим екип от висококвалифицирани специалисти, който ще направи оценка и ще осъществи допълнителна подкрепа на ученици, имащи необходимост от приобщаване и социализация.

Ще се ръководим от Етичен кодекс на училищната общност.

Ще продължим да осъществяваме целодневна организация на учебния ден като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси.

В следващия пет годишен период ще продължаваме да изграждаме навици за здравословен начин на живот, като запазим целодневната медицинска грижа, както и традиционната форма на европейската схема „Училищен плод и зеленчук в учебни заведения“, „За мляко в учебни заведения“ и „Moveweek“, както и ще се включим в нови такива.

Ще продължим да обогатяваме библиотечния фонд на училищната библиотека, за да засилим интереса на учениците към книгите.

За да възпитаваме и изграждаме дух на родолюбие, ще задълбочим и разширим инициативите, свързани с миналото и фолклорните традиции на Добруджа и България.

Нашият слоган е **„Развиваме въображението, вдъхновяваме, откриваме знанието, градим бъдещето“!**

VII. СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА И ЦЕЛЕВО НАСОЧВАНЕ

В посочените нормативни и стратегически документи се очертава цялостен процес на образование, възпитание и социализация. Те дефинират основните цели, потребности, стратегически и дългосрочни насоки, както и рамката за определяне на ресурсите, управлението и механизмите за развитието на ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево.

Настоящата Стратегия е вътрешен институционален документ, насочен като стратегическо планиране в областта на развитието и усъвършенстването на училището. Тя очертава целите и параметрите на бъдещото развитие, като създава условия за планиране на действията, свързани с координиране на инициативи, ресурси и партньорства

Стратегията за развитие на ОУ „Христо Смирненски“ гр. Генерал Тошево е разработена на основание чл. 263, ал.1, т.1, ал. 3, 4 и 6 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и чл. 7, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС).

В съответствие с разпоредбите на чл.263, ал.4 от ЗПУО, ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево формулира стратегическа цел, насочена към изграждане на съвременно, приобщаващо и ефективно образователно пространство. Подцелите към нея очертават конкретни направления за развитие, съобразени с индивидуалните потребности на учениците, професионалната роля на педагогическите специалисти и обществените очаквания.

VIII. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ В ПРИОРИТЕТНИТЕ ОБЛАСТИ

Главна цел

Осигуряване на качествено, достъпно и приобщаващо образование, което развива ключови компетентности, подкрепя личностното развитие на всеки ученик и гарантира безопасна, мотивираща и модерна училищна среда.

- ***Качество на образованието и мерки за неговото повишаване***
  - ✓ *Ориентирано образование към придобиване и развитие на ключови компетентности;*
  - ✓ *Повишаване на мотивацията за учене и участието в училищния живот;*
  - ✓ *Повишаване на възможностите на учениците за участие в олимпиади, конкурси и състезания;*
  - ✓ *Осигуряване на целодневна организация на учебния ден за учениците от начален и прогимназиален етап;*

- ✓ *Развитие на дигитални компетентности – въвеждане на интерактивни платформи за обучение във всички класове и провеждане на обучения за учители по използване на образователни технологии;*
- ✓ *Повишаване на професионалните компетентности на педагогическите специалисти чрез участие в квалификационни обучения, обмен на добри практики и участие в програми за професионално развитие.*

Качество на образованието е степента на съответствие на предоставяните от ОУ „Христо Смирненски“ – гр. Генерал Тошево, публични образователни услуги с нормативните изисквания и с очакванията на потребителите на тези образователни услуги (ученици, родители, и др. заинтересовани страни).

Мерките за повишаване на качеството на образованието включват анализиране, планирането (прогнозиране, проектиране), изпълнение, контрол на постиженията от гл. т. на заложените цели и достигнатите резултати, както и отчитане на дейностите в процеса на обучение, възпитание и социализация на учениците и на управление на институцията чрез внасянето на подобрения в организацията на работата и повишаване на образователните резултати на учениците.

Качеството на образованието предполага изпълнение на политики и дейности, насочени към подобряване на образователните резултати на учениците от ОУ „Христо Смирненски“ и управление на процеса на развитие на училището.

Качеството на образованието в ОУ „Христо Смирненски“ – гр. Генерал Тошево се осигурява при спазване на следните принципи:

- ✓ Законосъобразност при реализирането на всички дейности.
- ✓ Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик: ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
- ✓ Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на образование и обучение в ОУ „Христо Смирненски“ – гр. Генерал Тошево.
- ✓ Автономност при определяне на институционалните политики: в организацията (съставяне на училищни учебни планове, изготвяне на учебни програми в зависимост от потребностите на учениците), в методите и средствата за обучение с цел осигуряване на качество на образованието.
- ✓ Целенасоченост към постигане на планираните резултати в образователния процес, последователност и непрекъснатост в процеса за повишаване на качеството.
- ✓ Иновативност и ефективност на педагогическите практики и на организацията на образователния процес, последователност и приемственост при прилагане на добри педагогически практики и обмяната/споделянето на открити практики.
- ✓ Ефективност и ефикасност при разпределението, използването и управлението на ресурсите.

- ✓ Лидерство, разпределяне на дейности и делегиране на отговорности за постигане на целите на ОУ „Христо Смирненски“ – гр. Генерал Тошево.
- ✓ Прозрачност, информираност и удовлетвореност на участниците в образователния процес (педагогически специалисти, ученици и родители).
- ✓ Партньорство, ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници в процеса на обучението и образованието.
- ✓ Удовлетвореност на участниците в процеса на обучението и на другите заинтересовани лица.

Измерването на постигнатото качество се извършва от действаща училищна комисия, която определя резултатите на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево по утвърдени критерии за конкретен период Процесът се осъществява ежегодно чрез:

- ✓ Измерване на постигнатото качество на образованието;
- ✓ Разработване и прилагане на вътрешна система за осигуряване на качеството

Вътрешната система за осигуряване на качеството гарантира постигането, поддържането и развитието на качеството на предоставяното образование чрез координирани дейности и взаимодействие между всички участници в образователния процес.

Системата включва:

- ✓ Политиката и целите по осигуряване на качеството;
- ✓ Органите за управление на качеството и правомощията им;
- ✓ Правилата за нейното прилагане;
- ✓ Годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
- ✓ Условията и реда за измерване на постигнатото качество чрез самооценяване.

Политиката и целите по осигуряване на качеството се разработват от директора в съответствие със стратегията за развитие на институцията. Органи за управлението на качеството са директорът и Педагогическият съвет.

Директорът:

- ✓ Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по функционирането на вътрешната система за управление на качеството;
- ✓ Разработва политиката и целите по осигуряване на качеството;
- ✓ Определя отговорника по качеството;
- ✓ Провежда мониторинг на дейностите по осигуряване на качеството в ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево;
- ✓ Представя годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване на регионалното управление по образованието;
- ✓ Организира обучение на персонала за осигуряване на качеството в ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево.

Условия и ред за измерване на постигнатото качество

Измерването на постигнатото качество на образованието и обучението се извършва от ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево чрез ясно определени процедури и обективни инструменти, съобразени с утвърдени критерии.

Самооценяването представлява процес на вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование. То се осъществява чрез дейности, процедури и критерии, определени от ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево. Периодът за провеждане на самооценката е една учебна година. Самооценяването се извършва от комисия по качество на образованието. В училището самооценката се провежда по предварително определени критерии и показатели.

Критериите може да се групират по следните области на оценяване:

- ✓ Управление на институцията – ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите за повишаване на качеството на образование;
- ✓ Образователен процес – обучение, възпитание и социализация;
- ✓ Взаимодействие на всички заинтересовани страни.

Показателите към всеки критерий са количествени и/или качествени и определят равнището на качеството по съответния критерий. Критериите се оценяват с точки, като максималният общ брой точки по всички критерии е 20. Максималният брой точки за всеки критерий се разпределя по показатели в четири равнища на оценяване.

Постигнатото качество се определя чрез крайна оценка, която се формира от сбора от получените точки по всички критерии. Крайната оценка на постигнатото качество може да е със следните количествени и качествени равнища:

- ✓ Отлично – при крайна оценка от 16 до 20 точки;
- ✓ Добро – при крайна оценка от 11 до 15 точки;
- ✓ Задоволително – при крайна оценка от 6 до 10 точки;
- ✓ Незадоволително – при крайна оценка до 5 точки включително.

Самооценяването се провежда по процедури, утвърдени от директора. По всеки критерий се разработва процедура, която съдържа предмет и цел; инструментариум; описание на технологията на провеждане; вида на доказателствения материал (справка, контролна карта, протоколи, въпросници, анкети и други); начините на обработване на доказателствения материал; режима на съхранение и защита на информацията; отговорностите на лицата. За проведеното самооценяване комисията по качеството изготвя годишен доклад, който включва: цел на самооценяването; информация за външната и вътрешната среда, в която функционира институцията през периода на самооценяването; резултати от самооценяването; сравняване на оценките по критериите с предходния период на самооценяване; анализ на получените резултати; постижения и добри педагогически практики; резултати от оценяването, нуждаещи се от подобрение, и предложение за коригиращи мерки и дейности. Към доклада може да се прилагат графики, таблици, статистическа информация и други информационни материали. Докладът от самооценяването се утвърждава от директора преди края на учебната година.

Минимални рамкови изисквания за управление на качеството

Усъвършенстването на процесите за управление на качеството се постига при спазване на следните изисквания:

- ✓ Да подобрява работната среда чрез:
  - прилагане на механизми за адаптиране на обучаваните към средата на институцията;
  - осигуряване на достъпна архитектурна среда;
  - модернизиране на материално-техническата база и обновяване на информационната инфраструктура;
  - развитие на организационната култура в институцията.

- ✓ Да осигурява развитие на персонала чрез:
  - подобряване на възможностите за допълнителна и продължаваща квалификация на учителите по специалността им от висшето образование, за подобряване на тяхната иновационна култура и личностна ефективност;
  - изграждане на култура за осигуряване на качеството;
  - създаване и поддържане на открита и ясна комуникация в институцията;
  - повишаване на ефективността на административното обслужване;
  - повишаване на мотивацията и инициативността на всички участници в процеса на образование и обучение.

- ✓ Да подобрява резултатите от обучението чрез:
  - повишаване на мотивацията на обучаемите;
  - повишаване на дела на учениците, които работят активно за подобряване на своите образователни резултати;
  - намаляване на дела на ранноотпадналите от обучението;
  - повишаване на дела на обучените, провели практическо обучение в реална работна среда;
  - създаване на механизъм за ранно предупреждение за различни рискове.

- ✓ Да подобрява взаимодействието с местната общност, със социалните партньори, работодателски организации, университети и други заинтересовани страни чрез:
  - разширяване на възможностите за практическо обучение в реална работна среда;
  - проучване и прилагане на добри практики на сродни институции;
  - подобряване на възможностите за достъп до информация на участниците в образованието и обучението;
  - информиране на общността и заинтересованите страни за добрите практики и постиженията на институцията в областта на осигуряване на качеството на образованието и обучението;
  - участие в проекти, свързани с повишаване на качеството на образованието и обучението.

Методическо подпомагане и мониторинг за повишаване на качеството на образованието

- ✓ За осигуряване на качество в ОУ „Христо Смирненски“ – гр. Генерал Тошево се осъществяват методическо подпомагане и мониторинг;
- ✓ Методическото подпомагане за разработване и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството включва: консултиране, информиране, инструктиране и представяне на добри педагогически практики;
- ✓ Мониторингът е вътрешен и външен, като резултатите от него включват констатации, изводи и препоръки за вземане на информирани решения и усъвършенстване на процеса за осигуряване на качеството;
- ✓ Вътрешният мониторинг се осъществява от Петя Панева – директор на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево;
- ✓ Методическото подпомагане и външният мониторинг се осъществява от МОН и от РУО – Добрич.

Финансиране

Дейностите за изграждане и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството на образованието се финансират чрез средствата от държавната субсидия, разпределени по формулата на кмета на Община Генерал Тошево, както и чрез собствени приходи, дарения, национални програми и проекти.

- ➢ ***Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на учениците***

- ✓ *Формиране на национално самосъзнание, уважение към българските традиции и културно наследство;*
- ✓ *Изграждане на ценностна система, основана на толерантност, солидарност и уважение към човешкото достойнство.*

В ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево се поставя акцент върху формирането на национално самосъзнание у учениците и изграждане на уважение към българските традиции, история и културно наследство. Училището си поставя за цел да развива ценностна система, основана на толерантност, солидарност и уважение към човешкото достойнство.

Стратегията предвижда създаване на образователна среда, която подпомага личностното развитие на учениците и ги насърчава да осмислят своята принадлежност към националната общност. В основата на тази среда стоят принципи като уважение към културните различия, подкрепа за позитивно общуване и стимулиране на активно участие в училищния живот.

Чрез тези насоки училището цели да формира ученици, които познават своите корени, ценят общочовешките ценности и развиват умения за отговорно и осъзнато поведение в обществото.

- ***Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности***

✓ *Осигуряване на достъпна, разнообразна и мотивираща среда за физическа активност и спорт;*
✓ *Създаване на условия за ежедневно включване на учениците в двигателна активност;*
✓ *Обособяване на зони за движение и игри, включване на танци, спортни игри, съвременна гимнастика.*

В ОУ „Христо Смирненски“ са създадени условия за системна физическа активност и участие в разнообразни спортни дейности. По НП „Заедно в изкуствата и в спорта“ функционира 1 група по адаптирани спортове за учениците със специални образователни потребности и група по хокей на трева, сформирана съгласно Наредбата за приобщаващо образование. На територията на училището се провеждат занимания по баскетбол и тенис на корт, водени от външни квалифицирани специалисти, което разширява възможностите за участие на ученици в различни спортове. В училищния двор за разположени фитнес уреди на открито и комбинирано спортно съоръжение, които осигуряват възможност за свободни и организирани двигателни дейности през целия ден. В Годишния план на училището предварително се набелязват спортни прояви, състезанията и инициативи, които стимулират активността, спортния дух и здравословния начин на живот сред учениците. Това е възможност за учениците да вземат активно участие. Организират се вътрешни турнири, състезания, съревнования, както и междуучилищни турнири.

- ***Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, като приоритетни направления за изграждане на активни, отговорни и информирани млади хора***

✓ *Обучение, ориентирано към формиране на знания и умения за здравно образование и здравословно хранене;*
✓ *Обучение по безопасно движение по пътищата и за защита от пожари, бедствия и извънредни ситуации;*
✓ *Формиране на гражданско поведение, екологична отговорност и интеркултурна чувствителност чрез интегрирани и извънкласни дейности – ученически парламент, симулации на избори, провеждане на еко инициативи, създаване на зелени зони, организиране на дни на културното многообразие, работа по трансгранични проекти, изучаване на традиции и езици.*

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели, и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина, и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение. То развива умения за диалог, справедливост, вземане на решения и разрешаване на конфликти.

Здравното образование е насочено към формиране на здравословни навици, емоционална устойчивост и лична отговорност за физическото и психическото благополучие.

Екологичното образование възпитава уважение към природата, осъзнаване на човешкото въздействие върху околната среда и готовност за устойчиво поведение. Насочено е към формиране на екологична култура, съзнание и поведение, в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда. То насърчава уважение към културното многообразие, преодоляване на предразсъдъци и изграждане на емпатия. Формира нагласи за толерантност, любознателност към различното и умения за общуване в разнообразна среда.

Учениците следва да познават институциите и ценностите на демокрацията; да се формират личности с позиция и способност да защитават своите права чрез различни дейности; да уважават правата на другите и да приемат различните; да са честни, справедливи и отговорни в думите и действията си; да изразяват мнението си спокойно, аргументирано и с уважение; да изразяват гражданската си позиция; да вземат решения за своето развитие; да носят отговорност за решенията си и последиците от тях.

Реализирането на дейностите ще се осъществява чрез учебното съдържание по общообразователните учебни предмети; в часа на класа; в извънкласни и извънучилищни форми на работа; чрез събития и кампании – тематични дни, училищни инициативи, съвместни дейности с родители и общността; чрез партньорства и подкрепа – срещи с външни специалисти: лекари, еколози, културни представители; работа с педагогически съветник; създаване на подкрепяща среда чрез визуални послания, ритуали и ученическо участие; чрез проекти и мултимедийни презентации, разработени от учители и ученици.

Акцентът е върху здравно образование; превенция на зависимостите /наркомания, алкохол, тютюнопушене/; екологично образование и възпитание; патриотично възпитание; превенция на насилието; справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти; защита при бедствия и аварии; превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; безопасност на движението.

Основната ни цел е да подпомогне формирането на активни, отговорни и съпричастни личности сред учениците от 1 до 7 клас, като развива у тях знания, умения и нагласи за:

- Уважително и ангажирано участие в училищния и обществения живот;
- Грижа за собственото здраве и емоционалното благополучие;
- Отговорно отношение към природата и устойчивото развитие;
- Приемане и уважение към културното многообразие и различията между хората.

Задачите са насочени към:

- Изграждане на навици за уважително, отговорно и етично поведение в училищна среда.
- Развиване на умения за диалог, сътрудничество, разрешаване на конфликти и изразяване на мнение.
- Насърчаване на личната отговорност, самоконтрол и емпатия в отношенията между ученици и възрастни.
- Формиране на здравословни навици, свързани с хранене, движение, хигиена и почивка.
- Развиване на емоционална грамотност и умения за справяне със стрес, тревожност и междуличностни трудности.
- Изграждане на нагласи за превенция на рисково поведение и грижа за психическото благополучия.
- Възпитаване на уважение към природата и осъзнаване на човешкото въздействие върху околната среда.
- Развиване на умения за устойчиво поведение – рециклиране, пестене на ресурси, грижа за училищната среда.
- Насърчаване на участието на учениците в екологични инициативи и проекти.
- Формиране на позитивно отношение към българската култура, език, история и традиции.
- Развиване на чувство за принадлежност към училищната, местната и националната общност.
- Насърчаване на уважение към културното многообразие и откритост към различията.
- Създаване на подкрепяща среда, в която учениците се чувстват сигурни, чути и уважавани.
- Противодействие на агресивността, насилието и настъплението на секти.

Училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са насочени към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

Училищните политики включват:

- Училищни ритуали, свързани с откриване и закриване на учебната година; честване на патронния празник на училището, официално връчване на удостоверения за завършен първи клас, удостоверения за завършен начален етап на основното образование и свидетелства за завършено основно образование; награждаване на отличени ученици и учители; честване на националния празник на Република България, 24-май Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост, 1-ви ноември – Ден на народните будители и други.
- Възпитание в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището

моменти; поставяне на националния флаг до входа на училището; отбелязване на годишнини на значими събития от българската история.

- Етичен кодекс на училищната общност, който се разработва и приема от представители на Педагогическият съвет, Общественият съвет, Училищното настоятелство и Ученическият съвет.
- Училищни символи – химн и слоган на ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево и ежедневна и официална ученическа униформа.
- Участие в различни форми на ученическо самоуправление.
- Поддържане на училищния сайт с активното участие на учениците.
- Организиране на училищни кампании в подкрепа на здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и др.
- Организиране на училищни празници и събития.
- Участие в клубове и дейности по интереси.
- Реализиране на различни форми на посредничество при решаване на конфликти, превенция на агресията.
- Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците, относно процеса и съдържанието на училищното образование, и предложения за разнообразяване на училищния живот.

Дейности и мероприятия

А) Възпитаване на дисциплинираност и гражданско поведение чрез:

1. Учебната, извънкласната и извънучилищната дейност.

   Срок: през учебната година
   Отг.: класни ръководители

2. Спазване на Правилника за дейността на ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево.

   Срок: през учебната година
   Отг.: директор, кл. ръководители

3. Спазване на Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

   Срок: през учебната година
   Отг.: директор

4. Провеждане на часа на класа на базата на рамковия план за провеждане на часа на класа с участие и на учениците.

   Срок: през учебната година

   Отг.: класни ръководители

Теми	I	II	III	IV	V	VI	VII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	2	2	2
Безопасност и движение по пътищата	9	6	6	6	5	5	5
Защитата на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	4	4	4	4	5	5	5
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1	2	2	2
Кариерно ориентиране				1			1
Превенция и противодействие на корупцията					1	1	1
Електронно управление и медийна грамотност				1	1	1	1
ОБЩО	20	17	17	19	22	22	23

Б) Възпитаване на национално самочувствие и продължаване на националните традиции.

1. Честване на всички национални и училищни празници.

   Срок: през учебната година

   Отг.: всички учители

2. Ученически съвет

   Срок: през учебната година

   Отг.: класни ръководители

3. Запознаване и спазване на задължителните символи на Република България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)

   Срок: през учебната година

   Отг.: класни ръководители

4. Изграждане на система за сътрудничество на родители, училищно настоятелство, културни институции, фирми, организации и др., имащи отношение към възпитанието на младите хора.

Срок: през учебната година

Отг.: класни ръководители

В) Здравно образование и екологично възпитание на учениците

1. Провеждане на здравни беседи на учениците

Срок: през учебната година

Отг.: кл. р-ли, мед. лице

2. Разглеждане на здравни теми в часа на класа - сексуална култура, наркомания, алкохолизъм, здравословен начин на живот и др.

Срок: през учебната година

Отг.: класни ръководители

3.Мероприятия за озеленяване интериора на училището и училищните дворни площи.

Срок: месец април

Отг.: класни ръководители

4.Мероприятия за почистване на училищните площи и района около училището

Срок: месец април.

Отг.: класни ръководители

5.Отбелязване на Деня на Земята.

Срок: месец април

Отг.: класни ръководители

6. Отбелязване на международния ден за опазване на околната среда.

Срок: месец юни

Отг.: класни ръководители

Г) Възпитаване в интеркултурна среда.

1. Провеждане на беседи, свързани със създаване на климат за сътрудничество на етническите и културните групи в класа, в часа на класа.

Срок: през учебната година

Отг.: класни ръководители

2. Създаване на мултикултурни общности (състави, отбори, екипи), за да се подобрят междугруповите отношения.

Срок: през учебната година

Отг.: кл.ръководители, учители

3. Организиране на изложби, посветени на обичаите и традициите на различните етноси.

Срок: месец юни

Отг.: пом.на учителя, медиатор

Д) Развиване на физическата дееспособност на учениците

1. Изготвяне на ученически спортен календар на училището.

Срок: месец септември

Отг.: учители по ФВС

2. Провеждане на спортни празници и турнири.

Срок: през учебната година
Отг.: Учители по ФВС

Рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в държавния образователен стандарт. Определени са както следва:

- По гражданско образование в Приложение №1 от Наредба №13 ;
- По здравно образование в Приложение №2 от Наредба №13 ;

- По екологично образование в Приложение №3 от Наредба №13 ;
- По интеркултурно образование в Приложение № 4 от Наредба №13.

Рамковите изисквания за резултатите от обучението са ориентират за разработване на програмни системи, както и на учебни програми за придобиване на разширена подготовка, както и в часа на класа в рамките на целодневната организация на учебния ден.

Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението, съобразно проучените интереси и потребности на учениците.

За координиране при прилагането на училищните политики за подкрепа за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в ОУ „Христо Смирненски“ – Генерал Тошево, отговарят следните работни екипи:

- Комисия по организиране на общоучилищни мероприятия;
- Координационен съвет за противодействие на училищния тормоз;
- Координационен екип за личностна подкрепа;
- Комисия по БДП;
- Комисия Защита при бедствия, аварии и катастрофи.

Контролът по провеждането на възпитателната работа се осъществява от директора на училището и Нурсен Сали - ЗДУД. На контрол подлежи цялостната възпитателна дейност, съгласно настоящата програма и плана за контролната дейност на директора и заместник-директорите по учебната дейност. Резултатите от изпълнението на програмата се отчитат на заседание на Педагогическия съвет.

Области на компетентност. Знания, умения и отношения, съгласно приложение № 1, 2, 3, 4 към чл. 14, ал. 2, т. 1

Област на компетентност	**НАЧАЛЕН ЕТАП НА ОСНОВНА СТЕПЕН** **Знания, умения и** **Отношения** ***В резултат на обучението ученикът***	**ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП НА ОСНОВНА СТЕПЕН** **Знания, умения и** **Отношения** ***В резултат на обучението ученикът***
Междуличностни отношения	умее да различава и описва свои и чужди чувства, да описва и дава примери за това, как чувствата влияят върху поведението; разбира и описва различия между хората по отношение на пол, възраст, раса, етническа принадлежност, професия; разбира промените във взаимоотношенията с другите хора, свързани с порастването; дава примери и описва поведения на	обяснява влиянието на групата, приятелите и съучениците върху личния избор и поведение; демонстрира умения за: • отстояване на групов натиск и казване на "не"; • споделяне; • даване на обратна връзка;

	сътрудничество; разбира как поведението на един човек може да помогне или да нарани другите	• влизане и поддържане на приятелски взаимоотношения; • сътрудничество; • разбиране на чувствата и преживяванията на другите
Социална среда	познава различни демократични форми на училищния живот и определя мястото си в тях	познава различни форми на ученическо самоуправление
Права на човека	познава основните права на човека и права на детето, както и основни организации и институции в тяхна подкрепа; свързва правата с отговорностите, като се отнася с отговорност и толерантност при отстояването на правата си - сътрудничество и себеотстояване	познава избирателното право в България; дефинира основните права на детето и дава примери за документи, институции и организации, които ги гарантират; оценява различието в контекста на правата на човека
Демократично гражданство	разбира своята идентичност като "гражданин на Република България" и "гражданин на Европейския съюз" през споделените граждански ценности и културни традиции	разбира съдържанието на понятието "държава"; осъзнава ролята на медиите и глобалната мрежа в обществения живот
Идентичности и различия в обществото	разбира принципите за равнопоставеност на половете	познава и дава примери за етническа, религиозна и езикова принадлежност; разбира общественото значение на различните професии и техния принос за общото благополучие; осъзнава възможностите на образованието като фактор за личностното развитие; разбира необходимостта от преодоляване на негативните предразсъдъци, включително и при работа в екип
Власт, политика и демократични ценности	разбира на базисно ниво необходимостта от държавни институции и дава примери за тяхната роля за развитието на децата	познава принципите за разделението на властите и за върховенството на закона и може да дава примери за тяхното следване и нарушаване
Социална политика, справедливост и солидарност	осмисля значението на солидарността и сътрудничеството за постигането на лично и общностно благополучие; изгражда чувство на увереност и умения за общуване	оценява значението на равенството, сигурността и толерантността в обществения живот на страната; разбира смисъла на социалната справедливост и значението ѝ за осигуряването на равнопоставеност, справедливост във и между отделните общности

Глобализация, плурализъм и толерантност		изброява негативни последици от демографския взрив; разбира опазването на околната среда като стратегия за оцеляването и развитието на човечеството; обяснява разпространението на световните болести и епидемии във връзка с икономическото развитие на отделните страни и региони

Психично здраве и личностно развитие	умее да определя, формулира и заявява собствените желания; разбира, че човек може да постъпи по различен начин в една и съща ситуация; разпознава основни свои чувства и има елементарни умения за изразяването им и справяне с негативни емоции	описва и обяснява физическите и личностните промени, които настъпват в процеса на порастването, и промените в очакванията на околните, свързани с тях; описва и обяснява характерните особености на физическото и психическото развитие и емоционалните промени в пубертета и юношеството; развива и поддържа положителен образ за себе си; умее да диференцира, използва и развива своите силни страни; разбира и приема личностните различия; описва и анализира връзката между чувствата и поведението; изброява и използва основните стъпки в процеса на вземане на решения; описва и обяснява различните видове професии, с които се среща в ежедневието си; демонстрира умения за: • позитивно мислене; • справяне със стрес и негативни емоции; • самонаблюдение и самоанализ; • вземане на решения; • поставяне и реализиране на краткосрочни и дългосрочни цели; • адекватно и пълноценно използване на собствения потенциал; • правене на избори; • търсене и оценяване на информацията,

		свързана с различните професии и мястото им в социалния контекст; • съотнасяне на информацията, свързана с различните професии, със собствените желания, склонности, възможности, нагласи; • оценяване влиянието на средата върху професионалния избор; умее да отстоява собствените си потребности и желания при отчитане и толерантност към потребностите и желанията на другите; умее да предвижда последствията от своето поведение за себе си и за другите
Физическо развитие и дееспособност	описва различните части на човешкото тяло и назовава различните системи на тялото; назовава и обяснява промените, които настъпват в човешкото тяло в процеса на порастването; обяснява влиянието на собственото поведение върху физическото състояние и развитие; обяснява как физическите упражнения укрепват костите, мускулите и органите и поддържат тонуса на тялото; обяснява как енергията, която човек използва, се получава от храната, ако поетата енергия е повече от използваната, тялото натрупва излишното във вид на мазнини; дава примери как личното поведение в ежедневието влияе върху физическото развитие и благополучие; демонстрира и практикува основни упражнения, дейности и игри за развитие на опорно-двигателния апарат и преодоляване на обездвижването	обяснява и категоризира различните елементи на човешкото тяло - клетки, тъкани, органи, системи - тяхната структура, функции и взаимовръзка; обяснява функционирането на и демонстрира умения и навици за предпазване от болести на различните системи на тялото: • опорно-двигателен апарат; • дихателна система; • нервна система; • сърдечно-съдова система; • полова система; • отделителна система; • храносмилателна система; описва и обяснява промените в човешкото тяло, свързани с пубертета; описва и обяснява: • развитието на опорно-двигателния апарат; • ролята и влиянието на физическите упражнения, различните спортове и туризма върху физическото развитие и състояние на човека; демонстрира умения за: • дневно, седмично, месечно, сезонно и годишно планиране на физическите дейности и упражнения; • оптимално физическо натоварване;

		• комплексно развиване на двигателни качества
Превенция на употребата на психоактивни вещества	описва различните видове психоактивни вещества (алкохол, цигари, лекарства, наркотици) и тяхното влияние върху здравето; обяснява влиянието на пасивното пушене	описва и обяснява: • свойствата и въздействията на различните психоактивни вещества - цигари, алкохол, лекарства и наркотици, и тяхното съчетаване, върху различните възрасти в краткосрочен и дългосрочен план; • спецификата на създаване на зависимост при различните психоактивни вещества; • нормативната/законовата база във връзка с употребата и разпространението на психоактивните вещества; демонстрира умения за отказ и справяне със ситуации на предлагане на психоактивни вещества - умения за настойчивост (асертивност), за казване на "НЕ", за устояване на натиск; анализира последствията от употребата на психоактивни вещества в личен, семеен и социален план; осъзнава, че употребата или неупотребата на психоактивни вещества е въпрос на личен избор и отговорност; анализира причините, факторите и личните мотиви за избора по отношение на употребата или неупотребата на психоактивни вещества; избягва употребата на психоактивни вещества
Безопасност и първа помощ	изброява и следва елементарни правила за безопасност преди, по време на и след злополука; различава рисково от нерисково поведение и не предприема поведения, водещи до опасност за него и за другите; обяснява и демонстрира умения за оказване на първа помощ при порязвания, одраскване, ожулвания, изгаряния, ужилвания, навяхване, изкълчване	умее да различава рисково от нерисково поведение по отношение на нови дейности и отговорности, свързани с развитието и порастването; умее да предвижда последствията от своето и чуждото поведение по отношение на безопасността; демонстрира умения за отстояване на безопасно поведение и устояване на натиск; показва знания и умения за оказване на първа помощ при шок, силно кръвотечение, задавяне, отравяне, изгаряне, счупване на крайник; демонстрира отговорно отношение към собствената безопасност и безопасността на другите

Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции	описва човешкото тяло и анатомичните особености на половите системи на мъжа и жената; обяснява зачеването и раждането на деца; умее да се грижи за хигиената и здравословното състояние на своята полова система; различава, отказва и избягва поведения, свързани със сексуално насилие или злоупотреба	описва анатомията и физиологията на мъжката и женската полова система и процесите на репродукция; описва промените, които настъпват в тялото в периода на юношеството, и необходимите лични хигиенни навици във връзка с тях; посочва методи на контрацепция и причини за тяхното използване; познава и описва болестите, предавани по полов път, и ХИВ/СПИН; приема своята сексуалност като естествена част от живота; демонстрира междуличностни и социални умения за влизане и поддържане на партньорски взаимоотношения; отнася се отговорно към своето сексуално здраве и се консултира със специалисти; умее да анализира влиянието на средата, културата, семейството по отношение на очакванията към ролите на мъжа и жената; описва факторите, свързани със създаването и поддържането на дом, с планирането и поддържането на семейство; описва промените на взаимоотношенията и ролите в семейството, свързани с порастването на децата; осъзнава значението на личния избор и поведение в междуличностните отношения, така че те да не водят до риск за здравето и личната безопасност
Лична хигиена	умее да поддържа обща хигиена на тялото, облеклото, работното място и дома; описва строежа и заболяванията на зъбите, венците и устната кухина; посочва влиянието на различните храни и начина на хранене върху тях; умее да поддържа здравето на зъбите, венците и устната кухина; доказва необходимостта от съчетаване на физическо и умствено натоварване, сън и почивка; демонстрира елементарни умения за	показва умения за оптимално съчетаване на умствено, физическо натоварване, почивка и сън; демонстрира умения за използване на стратегии за ефективно учене; описва въздействието на шума върху нервната система; обяснява значението на физическата активност за физическото и психическото благополучие, тонус и самочувствие; демонстрира позитивно отношение и участва в активни форми на отдих

	ефективно учене; посочва и показа умения за хигиена на очите при писане, четене, гледане на телевизия; демонстрира навици за правилно стоене на чина, носене на ученическа чанта; описва функционирането на слуховия анализатор и изброява изискванията за хигиената на ушите	
Хранене	класифицира храните в различните хранителни групи; класифицира храните според техните основни хранителни съставки; обяснява значението на различните видове храни и техните съставки за здравето; съставя елементарно балансирано дневно меню; различава годните от негодните храни; посочва и следва елементарни правила за здравословно хранене (по отношение на приемане и усвояване на храната, значението на сутрешната закуска и т.н.); осъзнава и цени значението на здравословното хранене за своето развитие	обяснява функционирането на храносмилателната система; описва значението на различните храни и начина на хранене за здравето; назовава функциите и източниците на витамини и минерали; разграничава различните начини на хранене - вегетарианство, разделно хранене и т.н.; разбира и обяснява взаимовръзката на храненето с другите ежедневни дейности и значението му за здравето; разбира и обяснява необходимостта от различно меню и диета за различните хора; разбира и обяснява необходимостта от разнообразна храна; разбира и обяснява причините, поради които храната се разваля, и правилата за съхранение на различните видове храни; разбира и обяснява влиянието на начина на подготовка на храната върху нейните качества и връзката със здравето; разбира и обяснява основните принципи на здравословното хранене (правила на хранене) - приемане и усвояване на храната, режим на хранене: честота и продължителност на отделните хранения - количествено и качествено разпределение на храната в тях, време, в което се приема храната, и последователност на предлаганите ястия, поза и начин на приемане и сдъвкване на храната, взаимовръзка на храненето с другите ежедневни дейности, място на храненето в дневния и седмичния цикъл; умее да интерпретира информацията, която се съдържа в етикетите на храните; усвоява и практикува основни умения за

		приготвяне на храна; разбира и цени значението на храненето за здравето и развитието в пубертета; прави и отстоява здравословни избори на храна; избягва нездравословни навици и традиции;

Вода, почва, въздух	описва основните компоненти в състава на атмосферния въздух и етапите в кръговрата на водата, като коментира значението и важността на всеки компонент (атмосфера, вода, почва) според техните основни функции в природата и значението им за живите организми и за човека; аргументира нуждата от опазването на чистотата на въздуха, водите и почвата и приноса на всеки отделен човек; изброява примери за подходи за пестене на вода в семейството и в общността и ги прилага; коментира взаимната обвързаност на компонентите въздух, вода, почва, растения и животни;	изброява основни източници на замърсяване на водата, почвата и въздуха; описва основни заплахи за компонентите на околната среда - напр. ерозия на почвата (вследствие на изсичане на горите), промишлено и битово замърсяване на речните и морските води и на въздуха и др.; разграничава различните видове замърсители на въздуха и водата и влиянието им върху човешкото здраве; формулира практически мерки за подобряване на качеството на въздуха, водата и почвата и разработва проекти за опазване на чистотата им; свързва нивата и източниците на шум с ефекта им върху човешкото здраве; илюстрира с примери съвременни подходи за намаляване на шума в градска среда; коментира възможни промени във всекидневното поведение и навици, които могат да доведат до намаляване на замърсяването на въздуха, водите и почвите
Енергия и климат	изброява различни източници и начини за производство на енергия и обяснява как те влияят върху състоянието на атмосферата и околната среда; оценява значението на пестенето на енергия за опазване на природните ресурси и формулира правила за поведение в семейството, в класа, в училището; коментира дейности от човешкото поведение, които представляват заплаха за озоновия слой, и обяснява начините за предотвратяване на разрушаването му; описва действието на ултравиолетовите лъчи върху човешкото тяло и начините за предпазване	класифицира енергийните източници и производства (въглища, нефт и природен газ; вода, вятър и слънце) съобразно въздействието им върху околната среда и осмисля понятието "зелена енергия"; проверява хипотези какво правят или могат да направят институциите, общностите и производителите замърсители за промяна в начина на производство и коментира стратегии за справяне с проблема в различни държави; обяснява взаимовръзката между промените в климата и природните бедствия (екстремни бури, наводнения, суша, опустиняване); аргументира значението на възможните дейности за запазване целостта на озоновия слой и на енергийния баланс в природата, като

		демонстрира степени на лична отговорност
Биологично разнообразие	коментира някой от основните начини за опазване на природата - различни видове резервати у нас и по света, разумно ползване на ресурсите, поддържане на чистотата в заобикалящата ни среда (вкл. в природни и урбанизирани територии); изразява своите чувства от срещата с природата, като използва различни художествени средства	изброява популярни видове, важни за общността видове, инвазивни, застрашени и изчезнали видове растения, гъби и животни, както и условията за тяхното съществуване; класифицира и коментира причините и заплахите, водещи до намаляване на биологичното разнообразие и изчезване на определени видове; участва в дискусии върху различни заплахи, напр. бракониерство, незаконна търговия със защитени видове, индустриално селско стопанство и др. и защитава аргументирано свои позиции; анализира значението на селското стопанство, туризма, лова, местните занаяти, традиции, обичаи, местни стопански практики, гъбарство, билкарство, добив на глина (хума), минерални води и връзката им с биологичното разнообразие; оценява значението на защитените територии и назовава категориите защитени територии - резерват, национален парк, природен парк, поддържан резерват, защитена местност и природна забележителност; разработва идеи и проекти за опазване, възстановяване и устойчиво използване на биологичните ресурси, като подготвя предложения за действия за опазване на екосистемите; оценява ролята на всеки отделен човек за опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и участва в дейности за съхраняването му.

Потребление и отпадъци	обяснява какво са отпадъци и как те са свързани с начина на живот на хората; описва и групира различните видове битови отпадъци според състава им - органични, пластмаса, хартия/картон, стъкло, метал, дърво, други (текстил, кожа, гуми); анализира влиянието на замърсяването на околната среда върху здравето на човека; изброява различни места, които хората замърсяват, обяснява как става това и формулира предложения за промяна; дава примери за опасни химични вещества и смеси, използвани в ежедневието, и посочва правилните начини за безопасна употреба, съхранение и изхвърляне; формулира правила за отговорно поведение, свързано с отпадъците, в паралелката, училището, семейството, на улицата, в градинките, в планината, на морето и др.	изброява и групира основните видове замърсявания на различните компоненти на околната среда; описва определени последици за природата и за човека и обяснява причините за тяхното възникване; коментира дейностите от човешкото всекидневие като източници на замърсяване; изброява и групира различните видове отпадъци според произхода им - битови, производствени, строителни, селскостопански, опасни; класифицира видовете замърсявания на основата на наблюдения и експерименти; коментира нуждата от повторно използване на материалите и разработва идеи и проекти за рециклиране; разграничава основните групи отпадъци по продължителност на разграждането им; изброява и групира продукти, съдържащи опасни вещества, и видовете химикали, използвани във всекидневието; формулира опасностите, свързани с тях; описва основните правила за съхранение и работа с опасни химични вещества и смеси във всекидневието; прилага основни правила за действие при инциденти с опасни химични вещества и смеси
Общество и околна среда	изброява организации, занимаващи се с опазване на природата; илюстрира различни места, които хората замърсяват, обяснява как става това и формулира предложения за промяна; планира и участва в съвместни дейности за опазване на природата	участва в обществени кампании, свързани с екологични проблеми, и оценява ролята и значението им за общността; познава различни източници на информация, свързана с опазването на околната среда; разграничава ролята на институциите и на неправителствените организации, занимаващи се с опазване на околната среда; коментира варианти за принос на отделния човек и начина му на живот за опазване на природата

Културни идентичности	познава различни измерения на културата - родова история, бит, обичаи, традиции, фолклор, ролеви модели, ценности;	познава механизмите на функциониране на колективната памет в областите на историята,

	усвоява начални знания, свързани с колективната памет, от областта на литературата, изобразителното изкуство, музиката и др.; разпознава културно-специфични характеристики на етнически общности у нас	географията, литературата, изобразителното изкуство, музиката и др.; познава разликите между национална и етническа идентичност; разграничава спецификите на различните измерения на културната идентичност: етническо, религиозно, езиково, национално, регионално и др.
Културна осъзнатост	формира у себе си емпатични нагласи за разбиране на чуждото поведение; осъзнава ценността на взаимното обогатяване на културите, произтичащо от позитивни интеркултурни взаимодействия; отстоява значимостта на културата на неговата общност	познава действието на социални, културни и социално-психологически фактори, обуславящи формирането на стереотипи и предразсъдъци; развива у себе си саморефлексивни нагласи по отношение на собствената културна идентичност
Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия	умее да идентифицира прояви на нетолерантност в отношенията между представители на различни културни общности; развива умения за взаимодействие с представители на други културни общности във формална (учебна) и неформална (свободно време - изкуство, занаяти, спорт, туризъм и др.) среда; развива умения за сътрудничество в мултикултурни екипи	познава значими исторически примери за проява на толерантност между представители на различни културни общности; умее да прави разлика между прояви на културни особености, които заслужават толерантност, от такива, които не заслужават; формира и прилага умения за преодоляване на стереотипи и предразсъдъци в процеса на интеркултурните взаимодействия; развива и прилага умения за разрешаване на конфликти в мултикултурна среда; включва се с готовност в училищни и извънучилищни прояви, свързани с интеркултурните отношения (съвместно отбелязване на културно специфични празници, фолклорни фестивали и др.)
Интеркултурно образование и права на човека	запознат е с международни и национални нормативни документи, отнасящи се до човешките права; развива чувствителност към прояви на дискриминация	разграничава индивидуални и групово-специфични човешки права; умее да идентифицира случаи на нарушаване на човешки права

Теми по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование за часовете, които не се водят от учители специалисти, по време на заместване на отсъстващ учител,

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ	*ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ*
Личната хигиена, чистота и здраве – правила, които са задължителни	Защо хората живеят в семейства?
Болести и как да се предпазим	Ролята на семейството за формирането на младия гражданин.
Болести на мръсните ръце	Дом, уют, сигурност.
Разумно хранене	Отношения в семейството.
Какво да направим при нараняване?	Що е род ? Родови характеристики.
Рационално хранене Диетите–за и против	Семейството, другите общности и институции.
Как да се храним и живеем здравословно	Общуване между родители и деца.
Измамните блаженства – алкохол, цигари, наркотици	Заедно срещу домашното насилие.
Здравословно хранене и вредата от диетите – анорексия , булимия	Самовъзпитание на волята – "Изгради се сам".
Пушенето - кой се нуждае от това?	Добрият гражданин.
Дрогата – изкушението, което не си струва да опитваш	Лични и граждански ценности и потребности.
Алкохолът - опасност за човешкия живот и човешкото здраве	Демокрация.
Момичета и момчета	Какво означава да имаш право?
Пубертетът и хигиена на човешкото тяло	Конституцията на България.
Младите хора и зависимостите	Всяко дете има право на закрила.
Пубертет – как да подготвим децата?	Моите права и правата на другите.
Опознай себе си	Училищна собственост.
Карта на сърцето	Училищен правилник.
Хигиена на половата система. Психично здраве	Войната и мирът.
Проективни тестове - Измерване нивото на самопознание	България в света.

ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ	*ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ*
Човешкото всекидневие – източници на замърсяване	Заедно.
Видове отпадъци – битови, производствени, строителни и др.	Аз ходя на училище.
Видове замърсявания на околната среда – последици	Кой съм аз?
Водата – природен ресурс и основен фактор на живот	Ние си приличаме, ние сме различни.
Категории защитени територии	Различията.
Екологични проблеми – природни бедствия	Проблемни училищни ситуации.
Разделно събиране на отпадъци . Рециклиране	Нашият клас.
Как пестим електричество?	Лесно ли е да бъдеш толерантен?
Как пестим вода?	Конфликти в мултикултурна среда.
Кои са вредните газове в атмосферата?	Да приемем различния до нас, защото и ние сме различни от него.

Растенията – белите дробове на нашата планета?	Медиите и глобалната мрежа в обществения живот.
Как да се грижим за растенията в нашия дом и класна стая.	Новият наркотик Интернет – как да се спасим?
Глобалните проблеми	Конфликтите – как да ги разрешаваме?
	Не на агресията и насилието.
	Толерантност, търпимост, уважение към другите и към себе.
	Приятели и врагове – междуполово разбирателство.
	Общуване с връстниците.
	Моята личност и моят свят.
	Напред – разбирайки се, уважавайки се, доверявайки се.

- ***Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на училищното образование на учениците от задължителна училищна възраст***

✓ *Изграждане и прилагане на устойчив механизъм за съвместна работа с институциите с цел ефективно обхващане, задържане и включване на всички ученици в системата на училищното образование – създаване на училищна комисия, системна комуникация с РУО – Добрич, социалните служби и общинските структури, провеждане на съвместни обходи и срещи с родители, документиране на предприетите действия и анализ на резултатите, организиране на информационни кампании за повишаване на мотивацията за участие в образованието.*

На основание чл. 254 от ЗПУО има определен екип за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на ученици в задължителна училищна възраст за община Генерал Тошево. В екипа има членове от различните институции и структури – ДСП – Генерал Тошево, ОМДС – Община Генерал Тошево, ОД на МВР – Добрич. Същият е ръководен от старши експерт от РУО - Добрич. Екипът изпълнява дейностите, определени в чл. 3, ал. 2 от ПМС № 100/08.06.2018 г. и осигурява спазването на сроковете, определени в чл. 6 от ПМС№ 100/08.06.2018 г.

- ***Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание. Приобщаване на ученици***

✓ *Осигуряване на равен достъп до качествено обучение и възпитание за всички ученици чрез създаване на образователна среда, подкрепяща развитието на всяко дете и основана на ценностите и общността.*

✓ *Създаване на подкрепяща среда за ученици със специални образователни потребности, хронични заболявания и физически увреждания.*

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всеки ученик, разнообразието от потребности на всички ученици и включване на ресурси, насочени към създаване на възможности за развитието и участието им

във всички аспекти на живота в общността. Постигането на стандарта за приобщаващо образование в ОУ „Христо Смирненски" – Генерал Тошево, изисква осигуряването на диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите особености, превенция на ранното напускане на училище, навременно систематизиране на наличната информация, с цел да се организира и оптимизира учебният процес, съобразно потенциала на учениците.

Предоставянето на равни възможности и приобщаване на деца и ученици от уязвими групи се свежда до:

- Разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- По-високо качество и по-добър достъп до образование;
- Ранна превенция на обучителни затруднения;
- Включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение.

В училището се обучават ученици с различен социален статус. Има ученици с хронични заболявания, със СОП, както и ученици от ромски етнос, турски, руски и английски произход. Няма данни за етническа и/или друга дискриминация, както и няма регистрирани ученици, извършили противообществени прояви.

Въз основа на тези характеристики в училището се предоставя както обща, така и допълнителна подкрепа.

Нормативна основа

1. Закон за предучилищното и училищното образование
https://lex.bg/bg/laws/ldoc/2136641509

2. Наредба за приобщаващо образование
https://lex.bg/bg/laws/ldoc/2137177670

3. Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства
https://www.strategy.bg/strategicdocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=396

4. Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите
https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1541

5. Закон за защита от дискриминация
https://lex.bg/laws/ldoc/2135472223

6. Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието
https://sofia.obshtini.bg/doc/3963/0

Всеки ученик има право на достъп до образование, независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическо положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

1. Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения;
2. Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли;
3. Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто;
4. Хората се нуждаят един от друг;
5. Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения;
6. Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст;
7. Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може;
8. Различията внасят здравина в отношенията в обществото;
9. Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

Предоставянето на равни възможности и приобщаване на деца и ученици от уязвими групи включва:

- Принципите на приобщаващото образование;
- Условията и реда за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците;
- Условията и реда за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците, въз основа на оценката на индивидуалните им потребности и изготвянето на план за подкрепа на ученика от екип за подкрепа на личностното развитие в училището;
- Изграждане на позитивен психологически климат в училището;
- Структурата, условията и реда за утвърждаване на индивидуалните учебни планове и на индивидуалните учебни програми на ученици със специални образователни потребности, и на ученици с изявени дарби по чл.95, ал.1, т.1 и 2 от Закона за предучилищното и училищното образование;
- Условията и реда за постъпване, организацията и осъществяването на обучението и подкрепата за личностно развитие на учениците със специални образователни потребности.

Подкрепата за личностно развитие се осъществява във връзка и корелация с разработените областни стратегии за подкрепа за личностно развитие, както и въз основа на анализа на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището, и включва:

- ***Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти -*** обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват и учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики, с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа; провеждане на регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището.
- ***Занимания по интереси -*** дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство; изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище; обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл.85, ал.3 от ЗПУО.
- ***Библиотечно-информационно обслужване*** – осигуряване на безплатни учебници за ученици I – VII клас, свободен достъп до информация от различни документални източници и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.
- ***Грижа за здравето въз основа на информация от родителя и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището.***
- ***Поощряване с морални и материални награди – по ред, определен в ПДУ.***
- ***Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, свързани с:*** изграждане на позитивен организационен климат в училището; психологическа подкрепа, насочена към учениците, педагогическите специалисти и родителите за създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес, предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция, работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците; дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа: допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително огрaмотяване на ученици, за които българският език не е майчин; консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика, утвърден със заповед на директора за конкретен ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици от следните уязвими групи:

- със специални образователни потребности;
- в риск;
- с изявени дарби;
- с хронични заболявания.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за подкрепа за всеки конкретен ученик, в който родителите се включват като активни участници в дейностите. При изпълнение на дейностите училищният екип работи в партньорство и/или при необходимост с РЦППЛР, социалните служби и др.

Чрез осъществяването на обща и допълнителна подкрепа се:

- Гарантира достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие, в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучение и приобщаване и на необходимостта от подходяща подкрепа.
- Постига равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на училището.
- Сътрудничи между всички участници в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие – училището, ученикът, семейството и общността.

- ***Противодействие на тормоза и насилието***

- ✓ *Оказване на психологическа и педагогическа подкрепа за учениците и родителите;*
- ✓ *Развиване на умения у учениците и насърчаване на преодоляването на агресията и тормоза чрез осигуряване на безопасност, уважение и изграждане на среда на принадлежност, позитивно поведение и развитие на емоционална и социална компетентност;*
- ✓ *Изграждане на среда на приятелство, уважение и безопасност чрез развиване на емоционална интелигентност, позитивно поведение и умения за справяне с конфликти –занимания за разпознаване и изразяване на чувства, игри за емпатия и съпричастност, въвеждане на „правила на приятелството“, награди за добри постъпки, учене чрез приказки и театър за справяне с конфликти, как да търсим помощ, как да се извиняваме.*

Създава се координационен съвет, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза.

Председател: Нурсен Сали – заместник директор учебна дейност

Членове: Весела Иванова – старши учител

Даря Зозуля – психолог

Юлия Дякова – медицинска сестра

В ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево се предоставя прилагането на последователни и целенасочени действия от страна на училищната общност за реален напредък в справяне с тормоза и насилието. Разясняват се понятията „насилие“ и „тормоз“ и видовете поведение, които те включват. Всички участници в образователния процес се запознават се със задължителните елементи за прилагане на Механизъм за противодействие тормоза и насилието в ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево. Цели се ефективно противодействие на тормоза и насилието чрез осигуряване на ресурси и прилагане на иновативни практики на ниво училище.

В началото на учебната година се разясняват измеренията на тормоза и насилието между учениците в училище, като важен етап от запазване на психичното им здраве и поведение на добронамереност и уважение към съученици и учители.

В началото и в края на всяка учебна година класните ръководители предоставят на учениците Въпросник за тормоза от връстниците в училище.

Дефинира се понятието „насилие“ и явлението „тормоз“

- **Физическо насилие** е „причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание без разстройство на здравето”. Необходимо е разпознаването му по физически и поведенчески показатели като: различни по вид и цвят натъртвания, включително синини, постоянни или чести червени петна, включително от пръсти, неправдоподобни или объркани обяснения за травмите, безпокойство и крайности в поведението, прекалена отстъпчивост на ученика, влошаване на здравословното състояние, влошаване на успеха и чести отсъствия от училище.

- **Психическо насилие** „са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на учениците като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда”. Разпознаване на психическото насилие по следните физически и поведенчески показатели: ученикът може да стане затворен и изолиран, да не желае да контактува с връстниците си, агресивно поведение, упорито непослушание, внезапни избухвания, бягане и криене, включително зачестили бягства от училище, загуба на доверие, неучастие в общите занимания в училище, употреба на алкохол, медикаменти.

- **Ключови характеристики на поведението „тормоз“:**

- Злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи ученик;
- Извършва се от позиция на силата, като едната страна използва доминиращата си позиция за да нарани другата физически или психически, да я унизи или изолира от социалния живот;

- Повтаря се многократно във времето, а не е еднократен и изолиран акт на агресия.

  - **Основни групи на тормоз:**

- Физически тормоз - блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение – забелязва се най-често.
- Вербален тормоз - подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди.
- Психически тормоз - подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене – изисква нагласа от страна на учениците да споделят своите преживявания
- Социален тормоз – избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на злобни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране – превенция за социализация и израстване на учениците.
- Виртуален тормоз – Кибертормоз - обидни, заплашителни и подигравателни текстови съобщения по мобилен телефон, електронна поща, социалните мрежи; разпространяване на материали, които уронват достойнството на детето или го унижават; снимането на детето с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видео в интернет или други канали без негово съгласие, на слухове, клюки и заплахи в социалните мрежи, крадене на самоличност и др. За ефективното справяне с насилието и тормоза от изключително значение е да се повлияе и промени поведението на всяко дете, а не да се съсредоточат усилията само върху преките извършители и потърпевши. Начините и подходите за това са различни, но те са неделима част от общата стратегия за справяне с явлението.

Основен принцип е разработване и въвеждане на превантивни мерки за предотвратяване и противодействие на тормоза в училище

- Прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.
- Превенцията на тормоза да ограничи и/или елиминира предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.
- Оценка и осъзнаването на проблема, изграждане на ценности, правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз във взаимоотношенията в училище. Оценката да се извършва регулярно, в началото и в края на учебната година, чрез специални въпросници, дискусии с участието на училищната общност.

На базата на извършената оценка в началото на всяка учебна година се изготвя план за противодействие на училищния тормоз. Този план се актуализира всяка година.

Дейности на равнище училище

- Създаване на Координационен съвет с ясни функции и делегирани отговорности, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с

тормоза. Съветът се ръководи от Заместник-директора по УД и включва педагогическия съветник, училищния психолог, учители, ученици и родители.

- Формулиране на общоучилищни ценности и правила, които да бъдат част от училищната политика.
- Разработване на предложения за промени в Правилника за дейността на училището и обсъждането им с училищната общност.
- Подобряване на системата за дежурство с ясно разпределение на конкретни отговорности.
- Използване на подхода за работа с връстници, които трябва да станат естествените помощници при реализирането на всички видове интервенции както по отношение на децата, които са обект на тормоз, така и по отношение на децата, които упражняват насилие.
- Повишаване квалификацията на учителите за работа с програмите, включително реализиране на специализирани тренинги за определени категории от работещите в училище за справяне с критични ситуации и други.
- Актуализиране на етичния кодекс на училищната общност съгласно ЗПУО. Етичният кодекс на училищната общност включва всички участници в предучилищното и училищното образование.
- Ангажиране на училищната общност в кампании, подкрепящи толерантността, емпатията, правата на човека, здравословния начин на живот и опазване на околната среда.
- Реализиране на дейности, насочени към личностното развитие на учениците и поемане на отговорност.
- Осигуряване на реални партньорства с родителите, външни на училището служби, организации и специалисти.
- Системно взаимодействие с родителите за формиране на ценности у учениците.

Дейности на равнище клас

Целта е да се създаде пространство, в което се говори открито за тормоза и се работи за формирането у децата на нагласи и социални умения, недопускащи насилие.

- За работата на ниво класна стая следва да се прилагат всички форми на групова работа, дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит, като се използват възможностите на часа на класа, предмети от задължителното учебно съдържание, различни извънкласни и извънучилищни дейности.
- Необходимо е да се извеждат теми от учебното съдържание, които могат да се използват за работа и анализ по проблема насилие, свързани с правата на децата, ценностите, социалните роли, функционирането на групите и институциите и т.н. - емпатия, толерантност и уважение към различията, решаване на конфликти, като мненията не се омаловажават.
- Да се работи за подобряване емоционалната осъзнатост на учениците, за да могат те не само да разпознават своите емоции, а да искат да разговарят и обясняват причините за тях.

- Всяка паралелка заедно с класния ръководител изработва общи правила на поведение в класа.
- Класният ръководител, заедно с учениците изработва процедура, описваща мерките в случай на нарушаване на правилата, като те са: - да се уведоми дежурния учител при конфликт в междучасието; - да се уведоми учителя по време на учебен час; - да се уведоми класния ръководител, педагогическия съветник, ако конфликтът не се разреши.
- При обучение в онлайн среда учениците трябва да се запознаят с термина „Нетикет", което означава „Интернет етикет". Необходимо е децата да разберат, че при общуване в онлайн среда също се изискват добри обноски и има правила, които трябва да се спазват.
- В обучителните дейности Класният ръководител има водеща роля, съвместно с психолога и педагогическия съветник.
- Провеждане на тематични родителски срещи – информационни кампании срещу насилието и агресията.
- Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест. Да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между учениците. За целта е необходимо да се наблюдава поведението им, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват.

Дейности с родители

- Подготовка и разпространение на информация за ролята на семейството за предпазване на децата от насилие и тормоз и поставяне в сайта на училището.
- Участие на родители – специалисти от помагащите професии в часове на класа за дискусии и обсъждания с учениците на причините за прояви на насилие и тормоз и последиците върху личността.
- Включване на родителите в заседания на Координационния съвет за противодействие на училищния тормоз и за работа с деца в риск при необходимост.
- Консултиране на родители на деца в риск.

➢ ***Превенция на риск от ранно отпадане от системата на училищното образование***

✓ *Изграждане на устойчива система за ранно идентифициране на ученици в риск от отпадане чрез наблюдение, анализ на данни, сътрудничество и обмен на информация между учители, родители и други специалисти;*

✓ *Повишаване на мотивацията и подкрепа на ученици чрез създаване на положителен училищен климат и провеждане на ежемесечни срещи с педагогически съветник, образователен медиатор, социален работник;*

✓ *Насърчаване на позитивната училищна култура чрез инициативи, които развиват мотивация, принадлежност, самоувереност и социално емоционални умения у учениците.*

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

В ОУ „Христо Смирненски“ се предприемат мерки за задържане в училище и на група ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат отсъствия по неуважителни причини или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си.

- *Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането*
  - Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.
  - Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини.
  - Търсене на съдействие от кметове по населените места за установяване на контакт с родителите по местоживеене и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика.
  - Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.

- *Възпитателни мерки за превенция на отпадането*
  - Работа с учениците
    - Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно включване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.
    - Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.
    - Включване в дейности на училищни мероприятия и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, забавни музикални междучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.
    - Паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.
    - Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
    - Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии, участие в патриотичната програма на ОУ „Христо Смирненски“ съвместни инициативи с Регионална библиотека, читалище, Горско стопанство и др.

- Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.

- Работа с родителите

- Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.

- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.

- Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.

- Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал

- Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (Инструкция за организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация, Инструкция за водене на електронен дневник на паралелка I– VII клас, образци на писма до родители и институции, система за формално общуване с родители, Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация и др.).

Целта на планираните дейности е:

- Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
- Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

Очаквани резултати

- Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
- Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
- Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

IX. ЕТАПИ В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

1. Подготвителен етап – разработване на стратегията, на плана за изпълнение през 2023 година, формиране на училищната политика и изготвяне на училищните документи в съответствие с разпоредбите на ЗПУО и ДОС;

2. Обсъждане, приемане и утвърждаване (м. февруари 2023 г.) – реализация на основните дейности, наблюдение и оценка на изпълнението;

3. Отчет на изпълнението (в края на всяка учебна година) – анализ на изпълнението и постигнатите очаквани резултати, планиране на следващия програмен период.

X.АДМИНИСТРИРАНЕ

Администрирането на Стратегията за развитие на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево гарантира ефективно планиране, изпълнение, наблюдение и актуализиране на дейностите, заложени за петгодишния период. То осигурява необходимата организационна рамка за постигане на стратегическите и оперативните цели на училището.

Планиране и приемане на дейностите

Постигането на стратегическите и оперативните цели е обвързано с ежегодното приемане от Педагогическия съвет на План за изпълнение на дейностите, който включва:

- ✓ Конкретни дейности по всяка стратегическа област;
- ✓ Времеви график за изпълнение;
- ✓ Отговорни лица и екипи;
- ✓ Очаквани резултати;
- ✓ Индикатори за проследяване.

Планът се разработва въз основа на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището, както и на установените потребности, свързани с качеството на образователния процес.

Актуализация на Плана

Съобразяването с променящата се среда и факторите, които пряко или косвено влияят върху състоянието на образованието, налага периодична актуализация на Плана. Актуализацията се извършва:

- ✓ При необходимост, когато възникнат нови обстоятелства;
- ✓ Или на всеки две години, в съответствие с динамиката на образователната среда.

Отговорности и координация

За изпълнение на дейностите отговарят:

- ✓ Директорът на училището;
- ✓ Педагогическият съвет;
- ✓ Определени екипи и длъжностни лица;

- ✓ Партньорски институции, когато дейностите го изискват.

Всеки участник поема конкретни ангажименти, съобразени с неговите функции и компетентности.

Мониторинг и отчетност

Мониторингът на изпълнението на Плана е приоритет на ръководството на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево. Той включва:

- ✓ Текущо проследяване на изпълнението на дейностите;
- ✓ Анализ на постигнатите резултати;
- ✓ Предприемане на коригиращи мерки при необходимост.

Обществеият съвет участва активно като орган за граждански контрол, като разглежда отчетите и дава препоръки за подобряване на процесите.

XI. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ОУ „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ“

Финансовото осигуряване на Стратегията за развитие на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево гарантира устойчивостта и реализацията на планираните дейности за петгодишния период. Училището работи на делегиран бюджет, като разполага с утвърдени механизми за планиране, разходване и контрол на финансовите средства.

Източници на финансиране

Финансовите ресурси за изпълнение на Стратегията се осигуряват чрез:

- ✓ Общинския бюджет;
- ✓ Национални програми на МОН;
- ✓ Проекти, финансирани от Европейския съюз;
- ✓ Дарения и подкрепа от Училищното настоятелство;
- ✓ Допълнителни източници, допустими по нормативен ред.

Училището прилага допълнителни методи за гарантиране на прозрачност, ефективност и сигурност при управлението на финансовите средства.

Финансови потребности и приоритети

Изпълнението на Стратегията изисква финансови ресурси, макар и в минимален размер, необходими за обезпечаване на определени дейности, свързани с подобряване на образователната среда, квалификация на педагогическите специалисти, участие в проекти и реализиране на инициативи в подкрепа на учениците.

Голяма част от мерките и дейностите не изискват значителни финансови средства, тъй като са свързани основно с:

- ✓ Организационни действия;
- ✓ Педагогическа и методическа работа;
- ✓ Вътрешноинституционални ресурси;
- ✓ Човешки фактор.

Въпреки това, за устойчиво изпълнение на Стратегията е необходимо да се предвиди минимално, но целево финансиране, което да осигури:

- ✓ Материали и ресурси за образователния процес;
- ✓ Дейности по квалификация и професионално развитие;
- ✓ Участие в проекти и национални програми;
- ✓ Подобрения в училищната среда;
- ✓ Подкрепящи дейности за ученици и родители.

Финансовите потребности се планират ежегодно, в съответствие с приоритетите на Стратегията за развитие на ОУ „Христо Смирненски“, гр. Генерал Тошево и възможностите на бюджета.

XII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ 2023Г. ДО 2028 Г.

Повишаване на качеството и ефективността на училищното образование:

- ➢ Осигуряване на по-голяма практическа приложимост на обучението и ориентирането му към конкретни резултати;
- ➢ Успешно участие във външното оценяване и доразвиване и усъвършенстване на системата за вътрешно оценяване;
- ➢ Успешно реализиране на възпитателната работа с децата и учениците с оглед пълноценно личностно развитие;
- ➢ Разширяване на дейностите за обучение и възпитание на учениците в дух на демократично гражданство и патриотизъм, здравно и екологично възпитание, потребителска култура, физическа активност и спорт;
- ➢ Формиране на положително отношение към училището и предлаганото училищно образование;
- ➢ Ефективно прилагане на нови технологии и методи на преподаване, насочени към личността на ученика;
- ➢ Подобрена институционална среда.

Развиване на системата за квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти:

- ➢ Утвърждаване на авторитета на педагогическите специалисти и подпомагане на кариерното им развитие в училището;
- ➢ Прилагане на индивидуалния подход при оценяване резултатите от труда на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал;

- Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал съобразно потребностите и целите на отделния специалист и училищната институция;
- Подобрен професионален профил на работещите служители в училището;
- Професионално усъвършенстване и кариерно развитие.

Утвърждаване на училището като център за формиране и развитие на личностни качества, умения и нагласи, изграждащи ценностната система на младите хора, културно, информационно и спортно средище:

- Подобрена и благоприятна среда за обучение и личностно развитие;
- Прилагане на модели на поведение, основани на идеите и принципите на гражданското образование;
- Намаляване проявите на агресия, насилие и други негативни дейности сред учениците;
- Развиване на система за дейности по занимания по интереси и извънучилищни дейности, които спомагат за по-добрата организация на свободното време и са насочени към развитие на личностния и творческия потенциал на учениците;
- Повишена мотивация на учениците за участие в образователния процес, олимпиади, конкурси и състезания;
- Развитие и укрепване на формите на ученическо самоуправление.

Активно взаимодействие с родителската общност, сътрудничество и активни връзки с общественост и публични институции:

- Изградена устойчива информационна среда, публичност и прозрачност на взаимодействието;
- Активизиране ролята на родителите при определяне цялостната политика на училището;
- Удовлетворени очаквания на родителите;
- Ориентиране на училището към социалната среда;
- Популяризиране постиженията на учениците и учителите.

XIII. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА ОТ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАНИРАНИТЕ ДЕЙНОСТИ ОТ ПРЕДХОДНИТЕ ГОДИНИ

1. Повишен срочен и годишен успех на учениците по учебни предмети и класове;

2. Подобрени резултати от НВО IV и НВО VII клас;

3. Увеличаване броя участници в олимпиади, национални и международни конкурси, състезания и други творчески изяви и успехът от постигнатите резултати от тях;

4. Намаляване броя отсъствия на учениците от учебни занятия;

5. Намаляване броя на изоставащите ученици;

6. Намаляване броя ученици с наложени санкции;

7. Идентифициране на ученици със СОП, с изявени дарби, с обучителни трудности и в риск от отпадане от училище, за които е осигурена подкрепа за личностно развитие;

8. Намаляване броя на учениците, преждевременно напуснали образователната система;

9. Увеличаване броя учители участвали в квалификационни форми и придобили по-висока ПКС;

10. Увеличаване броя на разработените и реализираните национални и международни проекти и програми;

11. Брой/висок процент проведени публични изяви в полза на училището и общността с активното участие на родители и заинтересовани страни;

12. Повишаване броя публикации и изяви в средствата за масова информация.

Дата на последната актуализация: 11.09.2026 г.

гр. Генерал Тошево

Приложение 1

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ И ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ

Приоритетни направления	Дейности/срок	Изпълнител	Финансиране/ Източник	Индикатори за изпълнение
Качество на образованието и мерки за неговото повишаване	Изработване, актуализиране и утвърждаване на цялостна концепция за провеждане на образователния процес, реализираща целите на настоящата Стратегия – учебни планове и програми, Етичен кодекс, план-прием, целодневна организация на учебния ден, планове на комисии. **Срок: до 15.09 всяка година**	Директор	Училищен бюджет **130.00 евро**	Публикуване на задължителната документация на сайта на училището, съгласно чл. 263 от ЗПУО
	Подобряване на резултатите от НВО **Срок: през цялата учебна година**	Директор; ЗДУД, учители по предмети, класни ръководители, учители на групи ДЦОУД	Училищен бюджет **240.00 евро**	Повишаване на средния резултат от НВО с 10% спрямо предходната година
	Повишаване средния успех на училището **Срок: през цялата учебна година**	ЗДУД, учители по предмети, класни ръководители	Училищен бюджет **2 800.00 евро**	Увеличаване на средния успех от срочни и годишни оценки
	Прилагане на единни стандарти за оценяване резултатите от обучението на учениците **Срок: през цялата учебна година**	Учители по учебни предмети, ЗДУД	Училищен бюджет **350.00 евро**	Разработване на утвърдени училищни стандарти, процент учители, които ги прилагат

	Повишаване качеството на образованието чрез дигитализация и STEM проекти **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, учители по природни науки	Училищен бюджет, НП и проекти **18 000.00 евро**	Брой реализирани STEM проекти, брой използвани дигитални ресурси в часовете; процент учители, интегриращи STEM ресурси, брой проведени STEM уроци
	Квалификация на педагогическите специалисти **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, комисия за квалификационната дейност	Училищен бюджет, НП и проекти **8 500.00 евро**	Брой участия в обучения, процент учители с повишена квалификационна степен
	Утвърждаване на наставничество за новоназначени учители **Срок : през цялата учебна година**	Училищно ръководство, наставници	Училищен бюджет **960.00 евро**	Брой назначени наставници, брой проведени наставнически срещи
	Осъществяване на целодневна организация на учебния ден **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, учители на групи ДЦОУД, класни ръководители	Училищен бюджет **2 400.00 евро**	100% обхванати ученици в целодневна организация на учебния ден; удовлетвореност на родители и ученици
	Вътрешен мониторинг на качеството **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, ЕОКК, комисия по качество на образованието	Училищен бюджет **200.00 евро**	Брой проведени наблюдения на учебни часове; изготвени анализи и препоръки
	Допълнителна подготовка за ученици с обучителни затруднения **Срок: през цялата учебна година**	Учители по предмети, ЗДУД	Училищен бюджет **580.00 евро**	Брой ученици, включени в допълнителна подготовка; напредък спрямо началното равнище
	Обновяване на кабинети, технически средства и библиотечен фонд **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство	Училищен бюджет, НП и проекти **35 000.00 евро**	Брой обновени кабинети; закупена техника; увеличен библиотечен фонд

	Разработване и прилагане на училищни политики за подкрепа на учениците **Срок: в началото на учебната година**	Училищно ръководство, педагогически специалисти	Училищен бюджет **120.00 евро**	Приети политики; процент учители запознати и прилагащи ги
	Въвеждане на иновативни методи на преподаване **Срок: през цялата учебна година**	Учители по предмети, ЗДУД	Училищен бюджет **1 800.00 евро**	Брой учители използващи иновативни практики; брой проведени открити уроци
	Подобряване комуникацията с родители за подкрепа на учебния процес **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, класни ръководители, учители по учебни предмети	Училищен бюджет **390.00 евро**	Брой проведени родителски срещи; обратна връзка от родители
	Системно проследяване на напредъка на учениците **Срок: най-малко три пъти в година**	Училищно ръководство, класни ръководители, учители по учебни предмети	Училищен бюджет **270.00 евро**	Регулярни анализи на резултатите
	Развитие на училищна култура и позитивна образователна среда **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, класни ръководители, педагогически съветник, Ученически съвет	Училищен бюджет **1 800.00 евро**	Повишена дисциплина и повишена удовлетвореност на учениците
	Подкрепа на талантливи ученици чрез клубове, олимпиади и състезания **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, класни ръководители, педагогически съветник	Училищен бюджет **2 100.00 евро**	Брой участници, брой призови места; реализирани ученически инициативи
Патриотично възпитание, формиране на национално	Отбелязване на национални празници и значими исторически дати **Срок: през цялата учебна година**	Учители по хуманитарни науки, класни ръководители и учители на ГЦОУД	Училищен бюджет **2 300.00 евро**	Брой проведени събития; участие на класове; обратна връзка от ученици

самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците	Организиране на културни прояви – празници, концерти, изложби, тематични вечери **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, класни ръководители, педагогически съветник, Ученически съвет	Училищен бюджет, НП и проекти **1 900.00 евро**	Брой прояви; брой участници; реализирани продукти /изложби, изпълнения/
	Сътрудничество с читалища, библиотеки и музеи **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, класни ръководители	Училищен бюджет, НП и проекти **800.00 евро**	Брой съвместни инициативи; посещения; изготвени материали или проекти
	Провеждане на кръгли маси, дискусии и тематични срещи **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически съветник, външни лектори	Училищен бюджет и проекти **2 300.00 евро**	Брой проведени събития; участие на ученици; изготвени обобщения
	Провеждане на беседи и презентации, свързани с българската история и култура **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, учители по предмети, външни лектори	Училищен бюджет **1 400.00 евро**	Брой беседи; тематичен обхват; участие на външни лектори
	Поднасяне на цветя на паметници и участие в ритуали на признателност **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, педагогически съветник, Ученически съвет	Училищен бюджет **1 300.00 евро**	Брой проведени ритуали; участие на ученици; партньорства с институции;
	Организиране на рецитали и литературни четения **Срок: през цялата учебна година**	Педагогически специалисти, външни лектори	Училищен бюджет **1 100.00 евро**	Брой рецитали; участие на ученици; представени автори и произведения
	Насърчаване на уважение към културното наследство и традиции **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, партниращи институции	Училищен бюджет и проекти **1 600.00 евро**	Брой инициативи; участие на ученици; резултати от анкетни проучвания;

	Включване на ученици в проекти, свързани с местната история и родовата памет **Срок: през цялата учебна година**	Педагогически специалисти	Училищен бюджет и проекти **800.00 евро**	Брой проекти; изготвени материали; участие на семейства и общност
	Развитие на ценности като толерантност, уважение, солидарност и отговорност **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, педагогически съветник, ученически съвет	Училищен бюджет **1 100.00 евро**	Брой реализирани дейности; наблюдавани положителни промени в поведението на учениците
Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности	Участие в Европейската седмица на спорта **Срок: месец септември**	Учители по ФВС и учители на ГЦОУД	Училищен бюджет **1 200.00 евро**	Брой проведени инициативи; брой участници
	Участие в общински и областни кръгове на ученическите игри **Срок: през първи срок на учебната година**	Учители по ФВС и учители на ГЦОУД	Училищен бюджет **750.00 евро**	Брой отбори; класиране; участие на ученици
	Участие в спортни състезания и турнири **Срок: през цялата учебна година**	Учители по ФВС и учители на ГЦОУД	Училищен бюджет, НП и проекти **1 200.00 евро**	Брой участия; постигнати резултати; брой медали/отличия
	Провеждане на кръгла маса по повод Деня на българския спорт **Срок: през месец май**	Учители по ФВС и учители на ГЦОУД	Училищен бюджет **1 400.00 евро**	Проведено събитие; брой участници; изготвен отчет
	Развитие на училищни спортни секции – футбол, баскетбол, лека атлетика **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, Ученически съвет, учители по ФВС, класни ръководители	Училищен бюджет, НП и проекти **1 500.00 евро**	Брой сформирани секции; брой ученици в тях; регулярност на заниманията

	Сформиране на спортни клубове – хокей на трева и адаптивни спортове за ученици със СОП **Срок: през месец октомври**	Училищно ръководство, Ученически съвет, учители по ФВС, класни ръководители	Училищен бюджет и НП **3 000.00 евро**	Създадени клубове; брой включени ученици; проведени тренировки
	Организиране на занимания по баскетбол и тенис на корт с външни специалисти **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство	Училищен бюджет, НП и проекти **1 500.00 евро**	Брой проведени тренировки; участие на ученици; обратна връзка
	Поддържане и обновяване на спортните игрища **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство	Училищен бюджет и проекти **2 300.00 евро**	Извършени ремонти/обновявания; състояние на настилките и оборудването
	Провеждане на спортни дни и вътрешноучилищни турнири **Срок: през цялата учебна година**	Учители ФВС, учители на групи ДЦОУД	Училищен бюджет **1 800.00 евро**	Брой събития; участие на класове; постигнати резултати
	Насърчаване на активните междучасия и движение в училищната среда **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, Ученически съвет, учители по ФВС	Училищен бюджет **800.00 евро**	Брой реализирани активности; участие на ученици; наблюдаван ефект
	Въвеждане на инициативи за здравословен начин на живот **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, учители по ЧП, биология и ФВС, Ученически съвет	Училищен бюджет **1 400.00 евро**	Брой кампании, участие на ученици; обратна връзка от анкети
Гражданско, здравно и екологично и интеркултурно образование	Предоставяне на възможности учениците да вземат самостоятелни решения и да поемат отговорност **Срок: през цялата учебна година**	Педагогически съветник, психолог, класни ръководители, учители, Ученически съвет	Училищен бюджет и НП **3 500.00 евро**	Брой реализирани ученически инициативи; участие на ученици в планиране на дейности

	Развитие и функциониране на Ученически съвет **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически съветник	Училищен бюджет и НП **4 500.00 евро**	Проведени избори; брой заседания; реализирани предложения на Ученическия съвет
	Провеждане на избори за Училищен омбудсман **Срок: до месец ноември**	Педагогически съветник, Ученически съвет	Училищен бюджет **350.00 евро**	Брой участници, прозрачна процедура; избран училищен омбудсман
	Подпомагане на самооценката и самочувствието на учениците **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, учители по предмети, педагогически съветник	Училищен бюджет **1 500.00 евро**	Проведени тренинги и работилници; отчетена положителна промяна в анкетите
	Кампании по безопасност на движението по пътищата и здравно образование **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, учители по БДП и ФВС, образователен медиатор, Ученически съвет	Училищен бюджет **1 300.00 евро**	Брой кампании; участие на външни институции; анкетна обратна връзка
	Провеждане на здравни беседи с медицинското лице от училище **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, медицинско лице, партниращи организации	Училищен бюджет **1 100.00 евро**	Брой беседи; обхванати; обхванати класове; тематичен обхват
	Повишаване на екологичната култура **Срок: през цялата учебна година**	Учители по учебни предмети, партниращи организации	Училищен бюджет, НП и проекти **2 400.00 евро**	Брой екологични инициативи; участие на ученици; резултати от наблюдения
	Редуциране използването на пластмаса в училище **Срок: през цялата година**	Училищно ръководство, класни ръководители, Ученически съвет	Училищен бюджет **300.00 евро**	Намалена употреба на пластмасови изделия; въвеждане на алтернативи

	Кампании за предаване на хартия и пластмаса **Срок: през цялата година**	Класни ръководители, Ученически съвет	Училищен бюджет **50.00 евро**	Количество събрани материали; брой участници
	Провеждане на учебни часове на открито в зелените образователни зони в училище **Срок: през цялата година**	Учители по учебни предмети	Училищен бюджет **120.00 евро**	Брой проведени часове; участие на класове; обратна връзка от учениците
	Оформяне на цветни лехи в училищния двор **Срок: през есента**	Класни ръководители, Ученически съвет, помощен персонал	Училищен бюджет и проекти **2 600.00 евро**	Брой оформени лехи; участие на ученици; поддръжка през годината
	Създаване на мини зеленчуково стопанство **Срок: през пролетта**	Класни ръководители, Ученически съвет, помощен персонал	Училищен бюджет и проекти **1 900.00 евро**	Засети култури; брой ученици, участващи в грижите
	Отглеждане на декоративни птици и грижи за тях **Срок: през цялата учебна година**	Ученически съвет и помощен персонал	Училищен бюджет **1 400.00 евро**	Брой ученици включени в грижите; състояние на животните
	Компостиране на хранителни отпадъци от ученическия стол **Срок: през цялата учебна година**	Учители по ЧП, биология, Ученически съвет, помощен персонал	Училищен бюджет **70.00 евро**	Количество компостиран материал; използване на компоста в двора
	Организиране на инициативи и проектни дейности **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически специалисти, Ученически съвет	Училищен бюджет, НП и проекти **15 000.00 евро**	Брой реализирани проекти; участие на ученици; постигнати резултати

	Провеждане на интеркултурни дейности и празници **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически специалисти, Ученически съвет	Училищен бюджет и проекти **4 600.00 евро**	Брой събития; участие на различни общности; обратна връзка
	Участие в национални и международни кампании за здраве и граждански компетентности **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически специалисти, Ученически съвет	Училищен бюджет **1 100.00 евро**	Брой участия; постигнати отличия или сертификати
	Развитие на доброволчески инициативи **Срок: през цялата година**	Училищно ръководство, педагогически специалисти, Ученически съвет	Училищен бюджет **2 800.00 евро**	Брой доброволци; реализирани доброволчески акции
Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в предучилищна и училищна възраст	Определяне на членовете на Екипа за обхват **Срок: в началото на учебната година**	Директор	Училищен бюджет **50.00 евро**	Заповед за състав на екипа; брой проведени заседания
	Физически посещения до адреса на ученици в риск **Срок: през цялата учебна година**	Комисия по обхват	Училищен бюджет **1500.00 евро**	Брой извършени посещения; изготвени протоколи; постигнати резултати
	Приобщаване на родителите към училищния живот **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически съветник, класни ръководители	Училищен бюджет и проекти **2 500.00 евро**	Брой срещи, работилници и инициативи; участие на родители
	Взаимодействие на училището институции – ДСП, РУ – Генерал Тошево, Община Генерал Тошево, ЦОП, МКБППМН, здравни служби **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, класни ръководители, педагогически съветник, ЕПЛР	Училищен бюджет, НП и проекти **110.00 евро**	Брой съвместни действия, изготвени планове; постигнати резултати

	Насочване на ученици към подкрепящи услуги – психолог, логопед, ресурсен учител, социален работник **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, класни ръководители	Училищен бюджет и проекти **200.00 евро**	Брой насочени ученици; отчетен напредък; обратна връзка от специалисти
	Набелязване и прилагане на мерки за намаляване броя на отсъствията по неуважителни причини **Срок: през цялата учебна година**	Учители по учебни предмети, комисия по качество на образованието	Училищен бюджет **200.00 евро**	Намаляване броя на отсъствията по неуважителни причини
	Мерки за подобряване на слабия успех **Срок: през цялата учебна година**	Педагогическите специалисти, комисия по качество на образованието	Училищен бюджет **300.00 евро**	Брой ученици, включени в групи за преодоляване на обучителни затруднения; отчетен напредък
	Работа по случаи на проблемно поведение **Срок: през цялата учебна година**	ЗДУД, педагогически съветник, психолог, ресурсен учител, класни ръководители, ЕПЛР	Училищен бюджет и проекти **400.00 евро**	Брой срещи; изготвени протоколи; предприети действия
	Провеждане на регулярни срещи между училището и институциите; мониторинг на риска от отпадане **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически съветник, психолог, социален работник, образователен медиатор, представители на партньорски институции	Училищен бюджет **200.00 евро**	Актуализирани списъци; анализи; предприети мерки
	Информиране на родителите за задължителния характер на обучението **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, класни ръководители, образователен медиатор, социален работник	Училищен бюджет **200.00 евро**	Брой проведени информационни кампании; разпространени материали
	Подкрепа за ученици, завърнали се след продължително отсъствие	Класни ръководители, учители по предмети,	Училищен бюджет **100.00 евро**	Брой изготвени индивидуални планове; отчетен напредък

	Срок: през цялата учебна година	ЕПЛР, педагогически съветник		
	Сътрудничество с неправителствени организации по теми за обхват и приобщаване **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство	Училищен бюджет **50.00 евро**	Брой партньорства; реализирани дейности
	Анализ на причините за отсъствия, слаб успех и проблемно поведение **Срок: най-малко три пъти в учебна година**	Класни ръководители, учители по предмети, педагогически съветник, психолог, ЗДУД, комисия по качество на образованието	Училищен бюджет **50.00 евро**	Изготвени анализи; предложени мерки; реализирани действия
Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание	Осигуряване на целодневна организация на учебния ден за всички ученици **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, класни ръководители, учители на група ЦОУД	Училищен бюджет **1 500.00 евро**	100% обхванати ученици в ЦДО; брой групи; обратна връзка от родители
	Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство	Училищен бюджет, НП и проекти **15 000.00 евро**	Извършени подобрения; достъпност за ученици със СОП; резултати от проверки
	Обособяване на кътове за четене и отдих **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство	Училищен бюджет **4 500.00 евро**	Брой създадени кътове; използваемост; обратна връзка от ученици
	Създаване на стаи и помещения за занимания по интереси, творчество и танци **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство	Училищен бюджет **12 000.00 евро**	Брой оборудвани помещения; брой сформирани групи за занимания по интереси; участие на ученици

	Оказване на обща подкрепа за личностно развитие **Срок: през цялата учебна година**	ЕПЛР, класни ръководители, учители по предмети, педагогически съветник	Училищен бюджет, НП и проекти **200.00 евро**	Брой ученици, включени в групи за подкрепа; изготвени планове; отчетен напредък
	Осигуряване на подкрепа за ученици със СОП **Срок: през цялата учебна година**	Педагогически специалисти, класни ръководители, ЗДУД	Училищен бюджет и проекти **250.00 евро**	Брой ученици със СОП; реализирани дейности; участие на специалисти
	Награждаване и поощряване на ученици за успехи и активно участие **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, учители по предмети, Ученически съвет	Училищен бюджет **2 200.00 евро**	Брой наградени ученици; видове отличия; публичност на признанието
	Провеждане на инициативи за приобщаване и равнопоставеност **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, педагогически съветник, психолог, ресурсен учител, ЗДУД	Училищен бюджет **2 000.00 евро**	Брой инициативи; участие на ученици от различни групи; обратна връзка
	Осигуряване на равен достъп до извънкласни дейности **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, партниращи институции	Училищен бюджет, НП и проекти **4 300.00 евро**	Брой клубове, участие на ученици; липса на бариери за включване
	Подобряване комуникацията с родители за подкрепа на учениците **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, класни ръководители, педагогически съветник, учители по предмети	Училищен бюджет **800.00 евро**	Брой срещи и работилници; участие на родители; отчетена удовлетвореност
	Осигуряване на безопасна училищна среда **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически специалисти, помощен и административен персонал	Училищен бюджет **1 100.00 евро**	Брой мерки за безопасност; резултати от вътрешни проверки

	Подкрепа за ученици в риск **Срок: през цялата учебна година**	ЕПЛР, педагогически съветник, психолог, ресурсен учител, ЗДУД	Училищен бюджет и проекти **2 000.00 евро**	Брой идентифицирани случаи; предприети мерки; отчетен напредък
	Осигуряване на достъп до електронни ресурси и устройства **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, учители по КМ и КМИТ	Училищен бюджет и НП **2 500.00 евро**	Брой предоставени устройства; използване на електронни образователни платформи
	Организиране на дейности за развитие на социални и емоционални умения **Срок: през цялата учебна година**	Педагогически съветник, психолог, ресурсен учител, ЕПЛР, педагогически специалисти	Училищен бюджет **100.00 евро**	Брой проведени тренинги; участие на ученици; наблюдавани промени
	Сътрудничество с външни институции за предоставяне на равни възможности **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически съветник, образователен медиатор, социален работник, класни ръководители	Училищен бюджет **500.00 евро**	Брой партньорства; реализирани дейности; постигнати резултати
Приобщаване на деца и ученици	Осигуряване на обща подкрепа за ученици, които срещат обучителни затруднения **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, ЕПЛР, ЗДУД	Училищен бюджет, НП и проекти **400.00 евро**	Брой ученици, включени в обща подкрепа; отчетен напредък спрямо началното равнище
	Осигуряване на допълнителна подкрепа за ученици със специални образователни потребности **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, помощник на учителя, ЕПЛР, психолог, логопед, ресурсен учител	Училищен бюджет, НП и проекти **300.00 евро**	Брой ученици със СОП; реализирани дейности; участие на специалисти
	Сформиране на ЕПЛР **Срок: в началото на учебната година**	Директор	Училищен бюджет **50.00 евро**	Заповед за определяне членовете на екипа; брой заседания; изготвени протоколи

	Извършване на функционална оценка на потребностите **Срок: при необходимост, веднъж годишно**	Психолог, ресурсен учител, логопед, ЕПЛР	Училищен бюджет **200.00 евро**	Брой извършени оценки; изготвени доклади; актуализирани планове
	Изготвяне на индивидуални програми **Срок: в началото на учебната година и при необходимост**	Психолог, ресурсен учител, логопед, ЕПЛР	Училищен бюджет **100.00 евро**	Брой индивидуални програми; степен на изпълнение; отчетен напредък на учениците
	Ресурсно подпомагане от ресурсен учител, логопед и психолог **Срок: през цялата учебна година**	Психолог, ресурсен учител, логопед, ЕПЛР	Училищен бюджет **100.00 евро**	Брой проведени сесии; участие на ученици; обратна връзка от специалисти
	Провеждане на консултации с родители на ученици в подкрепа **Срок: през цялата учебна година**	Психолог, ресурсен учител, логопед, ЕПЛР	Училищен бюджет **100.00 евро**	Брой срещи; участие на родители; отчетена удовлетвореност
	Проследяване напредъка на учениците чрез регулярни оценки **Срок: най-малко три пъти в учебната година**	Класни ръководители, учители по предмети	Училищен бюджет **100.00 евро**	Брой междинни оценки; анализи; предприети корективни мерки
	Организиране на дейности за социализация и включване в училищния живот **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, педагогически съветник, ЕПЛР, психолог, ресурсен учител, логопед	Училищен бюджет, НП и проекти **3 500.00 евро**	Брой инициативи; участие на ученици; наблюдавана промяна в поведението
	Включване на ученици в риск в групи за занимания по интереси **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, педагогически съветник, психолог, ресурсен учител,	Училищен бюджет, НП и проекти **5 000.00 евро**	Брой включени ученици; участие в групи; отчетен ефект

		логопед, ЕПЛР, ръководители на групи		
	Работа по случаи на проблемно поведение **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически съветник, класни ръководители, ЕПЛР	Училищен бюджет **200.00 евро**	Брой случаи; изготвяни планове; намаляване на инцидентите
Противодействие на тормоза и насилието	Сформиране на училищен координационен съвет за справяне с тормоза и насилието **Срок: в началото на учебната година**	Училищно ръководство	Училищен бюджет **1 000.00 евро**	Заповед за състав; брой заседания; изготвени протоколи
	Разработване и утвърждаване на План за работата на координационния съвет **Срок: в началото на учебната година**	Училищен координационен съвет, директор	Училищен бюджет **50.00 евро**	Приет план; изпълнени дейности; годишен отчет
	Разработване и прилагане на механизъм за противодействие на тормоза и насилието **Срок: в началото на учебната година**	Училищно ръководство	Училищен бюджет **50.00 евро**	Утвърден механизъм; информирани учители, ученици и родители
	Разработване на училищни политики за прилагане на механизма **Срок: в началото на учебната година**	Училищно ръководство	Училищен бюджет **50.00 евро**	Приета политика
	Провеждане на дейности за ограничаване на агресията **Срок: през цялата учебна година**	Педагогически съветник, психолог, ресурсен учител, класни ръководители, Ученически съвет	Училищен бюджет **50.00 евро**	Брой инициативи; участие на учениците; намаляване на инцидентите
	Обучения за развитие на социално емоционална интелигентност	Училищно ръководство, комисия за	Училищен бюджет **1 000.00 евро**	Брой обучения; участие на ученици и учители; отчетена промяна в поведението

	Срок: през цялата учебна година	квалификационната дейност		
	Провеждане на превантивни кампании срещу тормоза и насилието **Срок: през цялата учебна година**	Педагогически съветник, психолог, ресурсен учител, класни ръководители, училищен координационен съвет	Училищен бюджет **1 500.00 евро**	Брой кампании; тематичен обхват; обратна връзка от ученици
	Индивидуална и групова работа с ученици в риск **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, педагогически съветник, ресурсен учител, психолог, образователен медиатор, социален работник	Училищен бюджет и проекти **500.00 евро**	Брой консултации; изготвени планове; отчетен напредък
	Сътрудничество с институции – РУ – Генерал Тошево, МКБППМН, ДСП при случаи на насилие **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство	Училищен бюджет **400.00 евро**	Брой съвместни действия; постигнати резултати
	Поддържане на система за контролиран достъп до училищната сграда **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство	Училищен бюджет **200.00 евро**	Работеща система; отчетени случаи на нерегламентиран достъп
	Поддържане и разширяване на системата за видеонаблюдение **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководството	Училищен бюджет **2 000.00 евро**	Брой камери; техническа изправност; използване при инциденти
	Осигуряване на пропускателен режим в училище **Срок: през цялата учебна година**	Лица, определени със заповед на директора	Училищен бюджет **50.00 евро**	Въведени правила; спазване от ученици и посетители

	Спазване на график за дежурства на учители и ученици **Срок: през цялата учебна година**	Определените, съгласно утвърдения график от директора	Училищен бюджет **100.00 евро**	Изготвен и утвърден график; процент изпълнение; намаляване на инциденти в междучасията
	Провеждане на информационни срещи с родители за превенция на тормоза и насилието **Срок: два пъти в учебната година**	Класни ръководители, педагогически съветник, психолог, ресурсен учител	Училищен бюджет, НП и проекти **1 000.00 евро**	Брой срещи; участие на родители; обратна връзка
	Мониторинг и анализ на случаите на тормоз и насилие **Срок: през цялата учебна година**	Училищен координационен съвет, психолог	Училищен бюджет **200.00 евро**	Брой регистрирани случаи; предприети мерки; тенденции в намаляването
	Насърчаване на позитивно поведение и култура на уважение **Срок: през цялата учебна година**	Директор, класни ръководители, психолог, педагогически съветник, УКС, Ученически съвет	Училищен бюджет **3 000.00 евро**	Брой инициативи; участие на ученици; наблюдавани положителни промени
Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование	Изготвяне на анализ и оценка на дейностите по превенция на отпадането и намаляването на отсъствията от училище **Срок: в началото на учебната година**	Директор	Училищен бюджет **50.00 евро**	Изготвяне на анализи; набелязани мерки; реализирани действия
	Прилагане на нови подходи при работа с родители – работилници, индивидуални срещи, консултации **Срок: през цялата учебна година**	Класни ръководители, образователен медиатор, социален работник, помощник на учителя, психолог	Училищен бюджет и проекти **2 000.00 евро**	Брой проведени срещи; участие на родители; отчетена промяна в нагласите
	Обходи по Механизма за обхват **Срок: през цялата учебна година**	Екип за обхват	Училищен бюджет **100.00 евро**	Брой извършени обходи; изготвени протоколи; върнати в училище ученици

	Създаване на подкрепяща и приобщаваща среда за учениците **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически специалисти, психолог, ресурсен учител	Училищен бюджет **3 500.00 евро**	Брой реализирани дейности; обратна връзка от ученици; намаляване броя на отсъствията
	Включване на ученици в училищния живот – инициативи, клубове, Ученически съвет **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически съветник, класни ръководители	Училищен бюджет, НП и проекти **5 500.00 евро**	Брой включени ученици; брой инициативи; отчетна ангажираност
	Провеждане на мотивационни дейности – тренинги, срещи с вдъхновяващи личности, ролеви модели **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически съветник, психолог, класни ръководители	Училищен бюджет **1 800.00 евро**	Брой дейности; участие на ученици; наблюдавана промяна в мотивацията
	Организиране на разнообразни извънкласни форми – спорт, изкуства, клубове по интереси **Срок: през месец октомври**	Училищно ръководство, комисия по спортно туристическа дейност	Училищен бюджет, НП и проекти **8 000.00 евро**	Брой групи; участие на ученици; редовна посещаемост
	Индивидуална работа с ученици в риск **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, класни ръководители, психолог, ресурсен учител, педагогически съветник, образователен медиатор, помощник на учителя, социален работник	Училищен бюджет, НП и проекти **1 000.00 евро**	Брой ученици; отчетен напредък; намаляване на отсъствията
	Сътрудничество с институции – ДСП, МКБППМН и др. **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство, педагогически специалисти	Училищен бюджет **100.00 евро**	Брой съвместни дейности; постигнати резултати
	Анализ на причините за отсъствия и риск от отпадане	Класни ръководители	Училищен бюджет **100.00 евро**	Изготвяне на анализи; набелязани мерки; реализирани действия

	Срок: три пъти в годината			
	Насърчаване на редовното присъствие чрез позитивни стимули **Срок: през цялата учебна година**	Училищно ръководство и класни ръководители, психолог	Училищен бюджет **1 600.00 евро**	Брой наградени ученици; отчетено намаляване на отсъствията по неуважителни причини